

Notatnik Świeradowski

NR 9 (214) 21 WRZEŚNIA 2016

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY MIEJSKIEJ ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

ISSN 1732-9612

Na ludową nutę

3 września w hali spacerowej Domu Zdrojowego odbywał się III Festiwal Muzyki Folkowej i Ludowej FOLKFEST Świeradów-Zdrój 2016, w trakcie którego dopisały wszystkie możliwe czynniki: pogoda, uczestnicy i publiczność. Na scenie zaprezentowało się 11 zespołów (180 osób, z których większość stanęła do „rodzinnej” fotografii w obiektywie Tomasza Chmielewca), walczących nie tylko o nagrodę główną, ale także o wyróżnienia za piosenkę o Świeradowie, za przygotowanie taneczne oraz za dowcip i humor zarówno w tekstach, jak i ogólnej inscenizacji.

Jak się okazuje, nie ma żadnych barier dla uczestników imprez folklorystycznych - w Świeradowie na scenie zaprezentowali się wykonawcy od lat 6 do 94 (!), aranże w równej mierze nawiązywały do tradycyjnego brzmienia, jak i współczesnych rytmów, przez co jury miało nie lada orzech do zgryzienia (ale jakoś sobie z werdyktem poradziło).

Pełną relację z festiwalu zamieszczamy na str. 9.

51. Konkurs Orkiestr Wojskowych Wettbewerb der Militärorchester Świeradów-Zdrój 2016

★ 23.09 – piątek / Freitag

godz. 19.00 Orkiestra Wojskowa w Dęblinie
godz. 20.00 Orkiestra Wojskowa w Elblągu
godz. 21.00 Orkiestra Wojskowa w Żaganiu

★ 24.09 – sobota / Samstag

godz. 19.00 Orkiestra Wojskowa w Toruniu
godz. 20.00 Orkiestra Wojskowa w Lublinie
godz. 21.00 Orkiestra Wojskowa w Świnoujściu

Dom Zdrojowy - Hala Spacerowa, ul. 3 Maja 1
Kurhaus Wandelhalle, 3 Maja Str. 1
Wstęp wolny! / Eintritt frei!
Zapraszamy / Wir laden Sie ein

4F ŚWIERADÓW RUN

Świeradów-Zdrój

9 * 10 * 2016

2,5 km - 10 km - 15 km

start : 11:00

dolna stacja kolei gondolowej

SKISUN ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

RUNNERS SUPER BIEG

www.swieradowbiega.pl

URZĄD MIASTA

ul. 11 Listopada 35

PARTER

Burmistrz Miasta – **Roland Marciniak**: 75 78-16-119; Sekretariat Burmistrza – **Krystyna Kisiel**: 75 78-16-489, fax 75 78-16-585 - pok. 1d; Skarbnik – **Iwona Kosmala**: 75 78-16-234 - pok. 1a; opłaty za użytkowanie wieczyste, opłata uzdrowskowa - **Katarzyna Barczyszyn**, opłata za śmieci, opłaty za środki transportu – **Małgorzata Milichiewicz**, czynsze, opłata za wodę i ścieki – **Jowita Worotnicka**, : 75 78-16-659 - pok. 1b; podatki i opłaty lokalne - **Anna Leśniak**, wymiar podatku od nieruchomości - **Magdalena Szukiewicz** - 75 78-16-452 - pok. 1c; sprawy budżetowe – **Ewelina Ostrowska-May** - 75 78-17-092 - pok. 3; zastępca kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, działalność gospodarcza – **Danuta Żytkiewicz**: 75 78-16-344; meldunki i dowody osobiste, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – **Halina Stettner**: 75 78-16-929 - pok. 1f (obok sekretariatu); Referat Gospodarki Nieruchomościami i Zagospodarowania Przestrzennego – **Rafał May** (kier.ownik) , **Joanna Szczekulska** - 75 78-17-297 - pok. 2.

I PIĘTRO

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - pok. nr 10, 11 i 12. Sekretariat: 75 78-16-321, kierownik – **Agnieszka Moroz**: 75 78-16-230. Księgo-wość oświaty – **Anna Abramczyk**, **Marta Rejman-Sergiejkuk**: 75 78-17-896 - pok. nr 14.

II PIĘTRO

Sekretarz – **Sylwia Błaszczuk**; zamówienia publiczne – **Monika Sautycz**: 75 78-16-471 - pok. 21a; Referat Gospodarki Miejskiej, Inwestycji i Ochrony Środowiska, kierownik – **Eugeniusz Grabas**: 75 78-17-071 - pok. 21b; gospodarka mieszkaniowa - **Władysław Rzeźnik**, utrzymanie czystości, organizacja ruchu drogowego, oświetlenie drogowe i parkowe - **Grzegorz Zajac**, funkcjonowanie systemu odbioru odpadów komunalnych - **Marcin Rosołek**: 75 78-16-324 - pok. 21c; **Anna Mazurek**, **Mariusz Pysz**, **Wojciech Cielecki**: 75 78-16-970 - pok. 21d; wodociągi i kanalizacja – **Izabela Jurczak**, ochrona środowiska - **Kamila Jednorowska-Męcina**: 75 78-16-343 - pok. 22. Referat Promocji Gminy, Turystyki, Kultury i Sportu, kierownik – **Dorota Marek**: 75 71-36-482 - pok. 23; turystyka, kultura i sport – **Monika Hajny-Daszko**: 75 71-36-483 i 75 78-16-350; informatyk - **Tomasz Chmielowiec** - 75 71-36-483, fax 75 78-16-221 - pok. 24b. Inspektor ds. organizacyjnych i oświatowych – **Jolanta Bobak**: 75 78-17-668 - pok. 24c.

III PIĘTRO

Biuro Rady Miasta, kadry – **Diana Timoftiewicz-Żak**: 75 78-17-666 - pok. nr 32.

UM ul. Piłsudskiego 15

Tadeusz Baka – obrona cywilna, zarządzanie kryzysowe i ochrona przeciwpożarowa: 75 78-16-841 i 75 78-16-155 - pok. 02.

OŚWIATA I KULTURA

Przedszkole Miejskie: 75 78-16-339; Miejski Zespół Szkół: 75 78-16-373, 75 78-16-668; Świetlica środowiskowa UL: 75 78-17-885; Szkoła Podstawowa nr 2 w Czerniawie: 75 78-16-379; Świetlica środowiskowa MROWI-SKO: 75 78-45-712; Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA: 75 78-16-394.

IZERSKA ŁAKA

tel. 75 617 14 42
izerskalaka@
swieradowzdroj.pl

CZARCI MŁYN

tel. 75 78 45 325
czarcimlyn@
swieradowzdroj.pl

Integracja sensoryczna w „Szarotce”

Czego nie ma najpierw w zmysłach, tego nie ma później w umyśle – mówiła **Maria Montessori**. Taka dewiza przyświeca twórcom nowej inicjatywy społecznej pod nazwą „Pracownia Sensoryczna”, którą otworzyli na parterze „Szarotki”. Obok gabinetu okulisty od początku sierpnia słysząc radosne piski dzieci korzystających z terapii sensorycznej w nowoczesnie wyposażonym gabinecie.

Integracja sensoryczna staje się coraz bardziej potrzebna, głównie ze względu na zmiany cywilizacyjne i sposób życia. Coraz mniej się ruszamy, coraz więcej czasu spędzamy w sztucznych warunkach. Szczególnie u dzieci można zaobserwować różnego rodzaju niedobory, które mają swoją przyczynę właśnie w braku integracji między zmysłami. Owocuje to problemami w szkole, w grupie rówieśniczej, często towarzyszy innym niepełnosprawnościom.

Fundacja DITERO powstała po to, żeby pomagać rozwiązywać takie problemy. O swojej inicjatywie opowiada **Agnieszka Surmacz** – prezes fundacji, terapeutka, pedagog, specjalistka integracji sensorycznej i wczesnej interwencji.

DITERO – diagnoza, terapia, rozwój

Fundacja powstała z potrzeby kilkorga rodziców i moich obserwacji dotyczących stanu opieki

i rehabilitacji dzieci na terenie powiatu lubańskiego – gdzie mieszkamy i lwóweckiego, gdzie obecnie pracuję. Przyjechalibyśmy na Pogórze Izerskie cztery lata temu z Łodzi. Realia dużego miasta w zakresie diagnozy i terapii dysfunkcji u dzieci są diametralnie różne od sytuacji w małych miastach i na wsi. W mieście dzieci mają lepszy dostęp do opieki medycznej, rehabilitacji czy informacji o świadczeniach i wsparciu udzielanym przez organizacje pozarządowe i państwo.

W wielkomiejskich poradniach rodzice otrzymują kompleksową informację gdzie iść, jak napisać odpowiednie pismo, znajdą w jednym miejscu

wszystkich potrzebnych specjalistów. Tutaj wielokrotnie spotykałam się z sytuacją, że rodzice muszą o wszystko walczyć, jeździć między jednym miasteczkiem a drugim, bo jeden specjalista jest w Jeleniej Górze, drugi w Lubaniu, a do trzeciego jeździ się aż do Wrocławia.

Chcę, żeby DITERO stało się lokalnym, interdyscyplinarnym centrum diagnozy i terapii dla dzieci z różnymi dysfunkcjami. Nawet jeśli nie uda się zebrać całego zespołu „od zaraz”, to już teraz gromadzimy kompleksową informację o dziecku, jego potrzebach i możliwościach rozwojowych. Kiedy wokół DITERO zbierze się wystarczająca liczba dzieci np.

potrzebujących konsultacji neurologa to będzie nam łatwiej sprowadzić go do Świeradowa, niż każdemu z osobna jeździć ponad sto kilometrów.

Czym jest integracja sensoryczna?

Wielu ludzi nie ma świadomości tego, że zachowanie tzw. „niegrzecznego dziecka” ma swoją przyczynę w braku równowagi w jego układzie nerwowym. Rodzicom i nauczycielom ciężko wyobrazić sobie, że nadpobudliwe dziecko nie zmieni się przez to, że postawimy je do kąta, albo zwiększymy mu kary za „przewinienia” – to nie usunie przyczyny. Współczesne dzieci, za mało się ruszają,

nie wychodzą na podwórko. Atrakcyjność ekranu komputera i telewizora powoduje, że mają problemy z koncentracją, uczeniem się czy nawet z opanowaniem swojego ciała – lęk wysokości, problemy z równowagą, „objanie się” o meble, nerwowe reakcje na głośne dźwięki itp.

Integracja sensoryczna jest bardzo skuteczną terapią tego rodzaju problemów i co najważniejsze – pozwala dobrać sposób pracy do indywidualnych potrzeb każdego pacjenta.

W pracowni sensorycznej dziecku dostarczane są różne bodźce, mające za zadanie wprowadzenie harmonii do ciała i umysłu. Przykładowo, oprócz tego, że jest huśtane na różne sposoby, musi dodatkowo reagować na dźwięki, nowe zapachy, kolorową zabawkę. Skoncentrowane na utrzymaniu równowagi przestaje się rozpraszać, zaczyna przyswajać nowe umiejętności i wiedzę.

Po pierwszym miesiącu działania już wiem, że nasza inicjatywa jest bardzo potrzebna. Zachęcam rodziców i nauczycieli do kontaktu telefonicznego lub osobiste odwiedziny w naszej siedzibie.

www.ditero.pl; biuro@ditero.pl
tel. 502 099 194

Masz sprawę do radnego? Zadzwoń, napisz!

RADNI RADY MIASTA

Tadeusz Aficki - tel. 604 499 175, tadeuszaficki@gmail.com
Michał Brutkowski, tel. 604 976 297, michal.brutkowski@op.pl
Janina Czaplinska, tel. 668 212 350, janina42@vp.pl
Teresa Fierkiewicz, tel. 665 733 443, teresa.fierkiewicz@amorki.pl
Aleksandra Kasprzak, tel. 602 276 154, olak17@op.pl
Bartosz Kijewski, tel. 663 569 763, bartosz.kijewski.24@gmail.com
Artur Kotlarek, tel. 663 664 923, artur.kotlarek@o2.pl
Mariusz Kozioł, tel. 509 999 848, markoz72@gmail.com
Lubomir Leszczyński, tel. 783 909 961, lubekleszcz@gmail.com

Krystyna Liber, tel. 796 675 790,
Magda Olszewska, tel. 609 066 152, olszewska.magdalena@yahoo.de
Urszula Romanowicz, tel. 663 361 388, romanowicz.u@gmail.com
Wioletta Urbańczyk, tel. 600 404 737, w.urbanczyk@op.pl
Szczepan Wojsa, tel. 605 334 260, szczepanwojsa@wp.pl
Antoni Zwierzyński, tel. 601 861 593, czarnypotok@wp.pl

RADNI RADY POWIATU LUBAŃSKIEGO

Iwona Korzeniowska-Wojsa
tel. 605 223 540, florizet@wp.pl
Zbigniew Maroń, tel. 603 080 913, z.maron@onet.pl

Godziny pracy UM

PONIEDZIAŁEK -

GODZ. 7³⁰ - 16⁰⁰

WTOREK, ŚRODA, CZWARTEK -

GODZ. 7³⁰ - 15³⁰

PIĄTEK -

GODZ. 7³⁰ - 15⁰⁰

*„Odeszłaś cicho, bez słów pożegnania.
Tak jakbyś nie chciała, swym odejściem smucić ...
tak jakbyś wierzyła w godzinę rozstania,
że masz niebawem z dobrą wieścią wrócić”*
Ks. J. Twardowski

Wszystkim, którzy uczestniczyli w uroczystości pogrzebowej i łączą się z nami w bólu po śmierci Ukochanej Żony i Mamy -

Ś.P. ILONY GROMADOWSKIEJ

- rodzinie, sąsiadom, bliskim i znajomym składamy serdeczne podziękowania. Szczególnie dziękujemy ks. proboszczowi Franciszkowi Molskiemu - za wsparcie w czasie choroby, jak i podczas uroczystości pogrzebowej. Mądre i piękne słowa księdza proboszcza są dla nas otuchą i nadzieją.

Serdeczne Bóg zapłać
Rodzina Gromadowskich

Od 1 listopada 2015 r. do 31 października 2016 r. na mocy uchwały Rady Miasta Świeradów-Zdrój nr XV/73/2015 z 30 września ub.r. ceny wody i ścieków oraz wysokość opłaty abonamentowej pozostają bez zmian i wynoszą: woda 4,37 zł/m³, ścieki - 4,92 zł/m³, stała opłata abonamentowa - 4,94 zł za miesiąc. Zmianie nie ulega też stawka za przyłączenie nieruchomości do urządzeń wodociągowych oraz kanalizacyjnych, która wynosi 184,50 zł. W wypadkach nagłych awarii sieci wod-kan można dzwonić pod nr tel. 512 243 901.

Trzeźwość - rodzina - bezpieczeństwo - odblaski

Festyn integracyjno-profilaktyczny „Zachowaj Trzeźwy Umysł – Postaw na Rodzinę”, który przy pięknej pogodzie zorganizowano 27 sierpnia staraniem Świetlicy Środowiskowej UL, miał kilka odstępów kryjących się pod takimi hasłami jak: „Wędruj z odblaskiem – bezpiecznie do szkoły”, „Rowerowy tor przeszkód”, „Bieg po zdrowie” czy „Baby, babki, babeczki i mufinki”.

Po zdrowie biegano alejkami parku po trasach przygotowanych przez Jolantę Sergiejczuk i Ewę Hofman oraz Damiana Chomiaka. Nagrody przyznawano w wielu kategoriach wiekowych, i tak wśród przedszkolaków wygrali Michał Różycki i Joanna Sabos, w kl. I-IV - Aleksander Przybysz i Natalia Kotlarek, wśród gimnazjalistów - Szymon Chmielowiec, a seniorów - Małgorzata Dzik.

Nagrodami były wejściówki na basen ufundowane przez INTERFERIE Aquapark Sport Hotel oraz vouchery do Izerskiego Centrum Soli SOLANA i do kręgielni przygotowane przez Sebastiana Przybysza.

Do pokonania rowerowego toru przeszkód zgłosiło się ponad 40 osób, a jury w składzie: Paweł Lech, Paweł Mikołajczak, Tomasz Mitkiewicz i Dariusz Dąbrowski mierzyło czas przejazdu, a następnie wręczyło medale, nagrody książkowe i odblaski. Uczestnicy wykazali się doskonałym przygotowaniem technicznym i pokonywali trasę w świetnym czasie,

zaś zwycięzcami zostali: w kategorii dzieci młodszych - Bruno Skrzyński i Natalia Czerwińska; wśród dzieci starszych - Jakub Olszewski, najlepszym gimnazjalistą okazał się Damian Chomiak, a seniorem - Stanisław Łojko. Także instruktorzy postanowili zmie-

Na zdjęciu obok Urszula Wyszomirska (z lewej) z pucharem za zwycięskie wypieki (fot. powyżej). Przy niej szefowa jury Wioletta Urbańczyk.

Szymon Dworak z Ubocza (na rękach), dla którego zbieraliśmy plastikowe nakrętki.

żyć się z trasą, którą sami przygotowali, a wygrał Paweł Lech.

V Otwarty Konkurs Kulinaryny pt. „Baby, babki, babeczki i mufinki” o puchar Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój zgromadził mistrzynie wypieków, a jury, któremu przewodniczyła Wioletta Urbańczyk, oceniło 10 ciast konkursowych i rozdzieliło nagrody: I miejsce przypadło Urszuli Wyszomirskiej za „Czerniawskie owieczki”, II - Katarzynie Matuszak za „Dobre babeczki”, III - Elżbiecie Mitkiewicz za „Babkę mulatkę”, a IV - Annie Bobak za „Izerskie owieczki”. Nie trzeba dodawać, że przepyszne wypieki zostały natychmiast po degustacji przez komisję konkursową z apetytem skuszone przez uczestników festynu.

W programie festynu znalazł się aerobik, który poprowadziła Nikoleta Dzierżęga; Izabela Salawa zachęcała do zbierania nakrętek plastikowych dla małego Szymona z Ubocza; tajemniczy kucharz z OSP przygotował pyszną grochówkę; Agnieszka Fehring-Dworak prowadziła zajęcia plastyczne; miłe harcerki służyły pomocą i organizowały zabawy; Tadeusz Aficki przygotowywał kielbaski z grilla; Ilona Tomczyk serwowała kawę i herbatę; zespół muzyczny FAMILIA z Mirska swoim śpiewem i grą uatrakcyjnił imprezę i stał się magnesem przyciągającym chętnych do zabawy.

Organizatorzy festynu składają serdeczne podziękowania tym wszystkim osobom i instytucjom, które pomogły przygotować program, jak też wsparły i wspomogły jego realizację, a także nieprzebraną rzeszę wolontariuszy, którzy poświęcili sobotnie popołudnie, by czynnie włączyć się w usprawnienie przebiegu festy-

Trójka mistrzów rowerowych (w środku - od lewej): Daniel Matelski, Bruno Skrzyński, Aleksander Przybysz. Poniżej - uliczny aerobik pod „batutą” Nikolety Dzierżęgi.

stalacje Energetyczne), Magdalena Harbul (Rewir Dzielnicowych Policji), Nikoleta Dzierżęga (instruktor fitness), Iwona Korzeniowska-Wojas (radna powiatowa), a ponadto Ilona Tomczyk, Tadeusz Aficki, ks. Franciszek Molski, Izabela i Piotr Salawa, Jolanta Sergiejczuk, Ewa Hofman, Bogusława Franciekiewicz, Elżbieta Mitkiewicz, Urszula Wyszomirska, Wioletta Urbańczyk, Aleksandra Kasprzak, Monika Różalska, Stanisław Łojko, Gracjan Rejman, Bartłomiej Gołębiowski i Damian Chomiak, wreszcie nasze harcerki - Alicja Półtorak, Anna Jabłonowska, Oliwia Olkowska oraz Agata Stonik.

Jeszcze raz im wszystkim składamy podziękowania za pomoc w organizacji imprezy promującej właściwe zachowania, zdrowy i aktywny tryb życia bez nałogów i używek.

Jolanta Bobak
Teresa Flerkowicz

Takie zabawy zawsze sprawiają dzieciakom mnóstwo frajdy i radości.

**Miejska Biblioteka
Publiczna IZERKA
w Świeradowie-Zdroju
zaprasza dzieci i rodziców
do udziału w**

VI Festiwalu Dyniowym

kompozycje dyniowe prosimy przynosić do Izerki
24 i 25 października br.

**Czekamy na kompozycje dyniowe,
przepisy, wierszyki, fraszki, rysunki itp.**

Punkty kolportażu NOTATNIKA ŚWIERADOWSKIEGO

ŚWIERADÓW - sklep EKO (ul. Sienkiewicza), sklep odzieżowy A&J (róg ul. Zdrojowej i Piastowskiej), sklep AGD (ul. Piastowska), hurtownia papierosów (ul. Piastowska), sklep spożywczy (róg. ul. Zdrojowej i Sienkiewicza), kiosk gazetowy (ul. Zdrojowa), pijalnia wody mineralnej (Dom Zdrojowy), sklep na os. Korczaka, sklep LEWIATAN (ul. Górską), stacja paliw ORLEN (ul. 11 Listopada), sklep papierniczy (ul. 11 Listopada) sklep przy ul. Chopina, sklep CUDA WIANKI (w „Biedronce” - ul. 11 Listopada), sklep przy ul. Piłsudskiego (d. FATMA), Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA (ul. M. Skłodowskiej-Curie), autobus komunikacji miejskiej.

ORŁOWICE - sklep motoryzacyjny Wacława Chwaszcza.

CZERNIAWA - delikatesy Agnieszki Syrewicz (ul. Główna), sklep Ireny Korty (ul. Sanatoryjna), Czarci Młyn (ul. Rolnicza), biblioteka szkolna w SP nr 2 (ul. Sanatoryjna).

Wczoraj hotel - jutro apartamentowiec (porównanie)

Coraz częściej, gdy mowa jest o kolejnych inwestycjach w Świeradowie, słyszy się hasło „apartamentowiec”. Takie apartamentowce już stoją i dalej powstają przy ul. Cichej. Kolejne budują się przy ul. Zakopiańskiej, pod koleją gondolową. Następne inwestycje tego typu szykowane są na łakach przy ul. Sienkiewicza. Apartamentowiec ma stanąć także w miejsce dawnego basenu przy ul. Nadbrzeżnej (na byłym „Rymerze”), a także na łakach powyżej „Marzenia” w ramach dużej inwestycji.

Czym są apartamentowce w miejscowościach turystycznych? Tego typu inwestycje to budynki o charakterze mieszkaniowym, docelowo służące obsłudze ruchu turystycznego. Inwestor na ogół sprzedaje poszczególne apartamenty prywatnym nabywcom, które później zarabiają na sobie po-

przez wynajem lub służą jako „weekendowe mieszkanie”. Interesując się szeroko rozumianym rozwojem turystyki, a przede wszystkim efektami społecznymi, jakie za sobą niesie, postanowiłem porównać efekty, jakie może przynieść rozwój apartamentowców, z dotychczas dominującymi inwestycjami hotelowymi. Trzeba dodać, że na początku efekty są zblżone; dodatkowe środki dla budżetu gminy (sprzedaż działki) i zastrzyk finansowy dla branży budowlanej. Uważam, że jednak najważniejsze są efekty długofalowe, które zamieściłem w tabeli.

Jakie można wyciągnąć wnioski? Apartamentowiec w porównaniu do hotelu, to maksymalizacja zysków inwestora, w znacznej mierze z pominięciem lokalnej społeczności. Zyskać mogą ewentualnie mali przedsiębiorcy, ale w ogólnym rozrachunku niewiele.

Hotel	Apartamentowiec
Miejsca pracy – cały „sztab” ludzi do obsługi gości hotelowych.	Praktycznie brak miejsc pracy, często stosowany outsourcing (usługi firmy zewnętrznej, np. do sprzątania) słynący z niskiej jakości pracy.
Przychód hotelu rozchodzi się w znacznej mierze na pracowników. Znaczna część pieniędzy zostaje w miejscu inwestycji.	Znacznie większa część przychodów wędruje bezpośrednio do kieszeni inwestora (pieniądze w mniejszym stopniu zostają w miejscu inwestycji), wędrują z powrotem do dużych aglomeracji skąd, zostały przywiezione.
Na ogół wyższa estetyka architektury, dążenie do oryginalności. Częściej obiekty o charakterze zabytkowym.	Na ogół niższa estetyka tego typu obiektów. Po prostu, nowocześniejsze budownictwo mieszkaniowe.
Cena musi być utrzymana na odpowiednim poziomie, by pokryć koszty funkcjonowania obiektu. Oferta skierowana do innego typu klienta niż oferta małych rodzinnych pensjonatów.	Poprzez niższe koszty (np. brak pracowników,) możliwość zaproponowania niższej ceny za nocleg, w standardzie zbliżonym do hotelowego – ciągnięcie rynku w dół. Niebezpieczeństwo psucia lokalnego rynku pracy. Niezdrowa konkurencja dla małych rodzinnych pensjonatów.
Pewne wpływy do budżetu gminy.	Potencjalny rozwój szarej strefy (wynajmowanie apartamentu „znajomym znajomym”)
„Trzymanie” gościa w hotelu. Stworzenie oferty w taki sposób, by gość wydał jak najwięcej pieniędzy w hotelu, nie na zewnątrz.	Brak dodatkowych usług w apartamentowcu sprawia, że gość wyda potencjalnie więcej pieniędzy „w mieście”. Możliwe większe dochody lokalnych przedsiębiorców.

Jakiś czas temu postawiłem tezę, że rozwój ruchu turystycznego według obecnego modelu coraz bardziej rozmija się z interesem świeradowian. To jakby kolejne potwierdzenie tej tezy. Uważam, że wejście naszej gminy w apartamentowce jest niepotrzebne, powodowane błędnym przekonaniem, że gdy się buduje, gdy powstają nowe duże obiekty, oznacza to rozwój. Bez głębszej refleksji nad tym, kto na takim rozwoju zyskuje, a kto docelowo straci. Dziś jest czas na rozwój małych rodzinnych pensjonatów, pokoi gościnnych czy agroturystyki, jako uzupełnienie dobrze rozwiniętej bazy hotelowej w naszej gminie. To na tym polu gmina powinna zacząć aktywnie działać, sprawiając, by jak najwięcej pieniędzy przywożonych przez turystów zostawało w kieszeniach mieszkańców.

Bartosz Kijewski

WSZYSTKO DLA WSZYSTKICH

Pisaliśmy już kilkakrotnie, że lokalna firma „Info-Tom”, właściciel miejskiej sieci internetowej „Świernet”, szykuje się do rozprowadzenia światłowodów w mieście, by podwyższyć jakość transmisji wymiany informacji.

I etap jest już za nami – ułożono 2 km światłowodu, do którego podpięto się nadleśnictwo, szkoła, biblioteka, systematycznie podłączane są bloki na os. Korczaka, a w kolejce czeka już Urząd Miasta i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a także Radio PLUS, które dzięki nowej technologii skróciło o połowę czas dotarcia sygnału (stabilnego, dodajmy) z nadajnika na Stogu Izerskim do odbiorcy.

Wnet kolejne półtora km światłowodu głównego w górę miasta i kilometr przyłączeniowego zepnie świeradowskie hotele (dziewięć już się zdeklarowało), a wiosną od os. Korczaka do dolnej stacji gondoli ułożona zostanie następna nitka światłowodu głównego o długości 4.300 m.

W ostatnim czasie widoczna jest ekspansja Orange, której celem jest zapowiedź internetu o szybkości kilkuset MB, ale ta kampania dotyczy dużych miast – na tym tle Świeradów jest rodzynkiem wśród niewielkich miejscowości, ponieważ wielkomiejskie parametry i u nas stają się codziennością.

Niestety, całe przedsięwzięcie napotkało na nieoczekiwaną przeszkodę w postaci bardzo słabej sieci kanałów teletechnicznych (a na słupach Orange nie pozwala wieszać światłowodów) i to zmusiło firmę do ich kopania we własnym zakresie – w sumie proces inwestycyjny wydłużył się i podrożał. Ale i tak jest to gra warta świeczki – układany 72-włókowy kabel pozwala docelowo podłączyć w mieście wszystkich do wszystkiego, nawet do tych aplikacji, które dziś dopiero raczkują lub nie wyszły jeszcze z fazy eksperymentalnej. Na razie – poza standardowym internetem – światłowód już pozwala poszerzyć ofertę o telefon internetowy (tzw. VoIP - Voice over Internet Protocol), a w niedalekiej przyszłości o pakiety telewizyjne.

Otwarte pozostaje już tylko pytanie o to, kiedy możliwe będzie podłączenie do światłowodu wspólnot mieszkaniowych i domów jednorodzinnych. Ponieważ cała inwestycja finansowana jest ze środków własnych „Świernetu”, jego szefowie zapewniają, że gdy tylko wzrosną wpływy ze „światłowodowego” abonamentu, rozpocznie się systematyczne podłączanie pojedynczych odbiorców.

A co z Czerniawą? Okazuje się – też jest w planie, ale dopiero wówczas, gdy miasto zbuduje wieżę widokową na Młynicy lub wcześniej - gdy powstanie centrum rowerowe na dawnym parkingu gondoli. (aka)

Mamy dopiero nieco ponad 200 apartamentowców, a potrzebujemy ich co najmniej kilkanaście razy więcej

Chcę się odnieść do wypowiedzi radnego Bartosza Kijewskiego, który próbuje udowodnić, że apartamentowce są w Świeradowie niepotrzebne. Co gorsza, wypowiedź radnego to stanowisko wybitnie subiektywne, poparte domysłami i oględnym pojęciem o rynku turystycznym. Przede wszystkim błędem jest porównywanie apartamentów z hotelami, ponieważ ich charakter i oferta są diametralnie różne. Hotel to ponadprzeciętna oferta nie tylko noclegu, ale również dostęp do basenu, bazy zabiegowej i SPA, pełnego wyżywienia, drink baru, strefy fitness, zajęcia dla rodzin z dziećmi, zorganizowane wycieczki i wiele innych.

Natomiast apartament to tylko nocleg i nic więcej. Mało tego, goście apartamentów bardzo często korzystają z oferty hoteli. Najlepszym przykładem jest aquapark przy Malachicie, który odwiedza bardzo dużo gości z zewnątrz i zapewne są to również goście kwater prywatnych i apartamentów.

Potrzebujemy apartamentów z wielu względów. Najpierw trzeba pozyskać do miasta inwestora, co nie jest łatwe. Miasto musi mieć opinię dobrego miejsca do inwestycji. Decyzję inwestorów poprzedzają badania naszego rynku wykonywane przez specjalistów z branży nieruchomości, którzy często pytają nas o rozwój miasta i kierunki działania. Proszę zauważyć, że apartamenty w mieście pojawiły się dwa lata temu, a w Szklarskiej Porębie i Karpaczu są budowane od kilkunastu lat. Wcześniej nie byliśmy tak atrakcyjni inwestycyjnie jak teraz. Inwestor/deweloper musi na-

być działkę od naszego mieszkańca, czyli niemałe pieniądze za grunt zostają u nas. Następnie lokalne biura projektowe rysują projekty budynków i sieci. Deweloper do budowy budynku zatrudnia lokalne firmy budowlane, które z kolei zatrudniają miejscowych pracowników. Inwestor wiele materiałów budowlanych zakupuje w jak najbliższej okolicy w lokalnych firmach, np. beton, stal zbrojeniowa, kruszywa kamienne, itp. Te firmy też zatrudniają pracowników.

Deweloper musi pozyskać kupców. To nie jest łatwe zadanie, bo konkurencja jest ogromna i każda miejscowość turystyczna oferuje kupno mieszkania. Cena mieszkania zaczyna się od 200 tys. zł w górę. Mieszkania przeznaczone do sprzedaży są w stanie tzw. deweloperskim, czyli do wykończenia. I nie dziwi fakt, że w mieście jest ponadprzeciętnie dużo firm budowlanych wykończeniowych, które również zatrudniają pracowników budowlanych.

Jeśli ktoś zakupuje apartament na wynajem, musi uwzględnić rachunek ekonomiczny. Najczęściej oczekiwany czas zwrotu takiej inwestycji to maksymalnie 15 lat. Czyli zakup mieszkania za ok. 230 tys. zł (plus ok. 70 tys. zł na wykończenie i kilka remontów w tym czasie za 20 tys. zł) powinien się zwrócić po tym okresie.

W Świeradowie można wynająć apartament od 120 zł za noc dla 2 osób, za kolejne osoby trzeba dopłacać. Goście apartamentów wydają znacznie więcej pieniędzy w mieście niż goście hotelowi, ponieważ hotelarz robi wiele, aby jego goście zostawili jak najwięcej pieniędzy w hotelu. Stąd bierze się problem wyludnionego deptaka miejskiego po godz. 17⁰⁰.

Potrzebujemy ok. 2,5 tys. apartamentów w perspektywie 7 lat, a obecnie mamy wybudowanych ponad 200 nowych mieszkań, z których część jest zarejestrowana pod działalnością gospodarczą. Apartamentowce to również miejsca pracy i dochody do budżetu gminy z tytułu podatków od nieruchomości i opłat za wodę, ścieki, śmieci. Z perspektywy Urzędu Miasta mamy znacznie większy problem z apartamentami, które powstają w prywatnych domach i w żaden sposób nie są rejestrowane. Właściciele apartamentów w dużych budynkach oddają je w zarządzanie wyspecjalizowanym firmom, które z kolei prowadzą cały marketing związany z wynajmem i które płacą podatki dotyczące działalności gospodarczej.

Nie trzeba się bać apartamentów, to nie są wbrew pozorom tanie noclegi konkurujące z naszymi kwaterami prywatnymi. Apartament zostanie u nas i będzie generował pieniądze i pracę. Według moich obliczeń, uwzględniających również szarą strefę, z którą walczymy, wynika że każdy turysta dziennie daje dochód do budżetu gminy ok. 3 zł tylko z tytułu opłat lokalnych. Przy docelowej liczbie 2.500 apartamentów dochody gminy w skali roku wzrosną o ponad 2 mln zł. Ci sami turyści zostawiają na mieście minimum 30 mln zł i te pieniądze trafiają do naszych miejscowych przedsiębiorców. To daje pracę i wpływa na rozwój miasta. Jeśli prześpiemy naszą szansę, drugiej okazji nie będzie. Jest u nas miejsce i na nowe hotele, i na apartamenty, a tym bardziej na rodzinne pensjonaty. Niestety, szczerze chcę ci to za mało, trzeba mieć pieniądze na inwestycje - tak działa gospodarka wolnorynkowa.

Roland Marciniak

NOWE INWESTYCJE DROGOWE
UL. STRAŻACKA

Na ukończeniu jest remont odcinka ulicy Strażackiej. W ramach tej inwestycji przybędzie kilkadziesiąt nowych miejsc parkingowych. Aby przeprowadzić roboty, konieczne było wydzierżawienie gruntu pod drogą od Lasów Państwowych.

Zakres tej inwestycji obejmuje wykonanie chodnika, zatoczki parkingowej i dwukierunkowego pasa jezdni. Koszt tego fragmentu to wydatek 300 tys. zł, w tym jest 80-proc. dofinansowanie z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. Pozostaje nam do wykonania ostatni 150-metrowy odcinek do dolnej stacji kolei gondolowej. Z nadleśnictwem mamy podpisaną umowę na dzierżawę tego fragmentu drogi. Niestety, do remontu tego odcinka nie uda nam się obecnie uzyskać dofinansowania. Nie możemy go też sfinansować z własnych środków, ponieważ są one zaangażowane w inne inwestycje drogowe. Na dokończenie potrzebujemy kolejne 300 tys. zł. Jeśli nie w tym, to w przyszłym roku będziemy zabiegać o dotację na dokończenie remontu.

To jest ważna inwestycja drogowa, ponieważ w tej części miasta, z uwagi na gondolę, panuje duży ruch samochodów. Dodatkowo w tym miejscu będzie budowane centrum rowerowe do singletracków i z tego miejsca będą się rozchodzić wszystkie drogi dojazdowe do ścieżek. W najbliższych dwóch latach powinniśmy wybudować kolejne 30 km nowych ścieżek rowerowych, które będą skomunikowane z placem przy ulicy Strażackiej. Dodatkowo ruch turystów zwiększy wieża widokowa na Młynicy, na którą mamy już pozwolenie na budowę i złożony wniosek o dotację z funduszy unijnych.

Również w ciągu 2 lat przy kolei gondolowej przybędzie kilka nowych tras zjazdowych, tym samym więcej turystów. Z moich szacunków wynika, że w okolicy gondoli potrzebujemy docelowo nieco ponad tysiąc miejsc parkingowych.

UL. SOWIA

To kolejna remontowana droga o długości 220 m, a którą udało się pozyskać ponad 80-procentowe dofinansowanie z ministerstwa. Dziś ulica ta jest połą nieutwardzoną drogą, która jest trudno przejezdna dla mieszkańców i służb komunalnych, szczególnie w zimie. Koszt remontu to ponad 200 tys. zł. Ogłosiliśmy przetarg na wykonanie wykonawcy i mam nadzieję, że otrzymamy oferty, na które będzie stać gminę.

UL. MYŚLIWSKA

W zeszłym roku wyremontowaliśmy odcinek ul. Myśliwskiej (z ministerialną dotacją). W tym roku z uwagi na dobrą współpracę z Nadleśnictwem uda nam się przeprowadzić remont tej ulicy na długości prawie 500 m. Koszt to ponad 300 tys. zł, z czego Lasy Państwowe dadzą połowę, a drugą połowę dołożymy z budżetu. Pozostanie do wyremontowania kolejne 0,5 km i jeśli tylko uda się uzyskać dobre oferty wykonawców w przetargu, ruszymy z robotami, ale dopiero w przyszłym roku.

POZOSTAŁE ULICE

Mamy jeszcze kilka odcinków dróg kwalifikujących się do małych remontów. Na ulicy Rolniczej (od Lwóweckiej) wykonamy nową nawierzchnię tłuczniową, na ulicy Źródlanej - dojazd do „Izerskiej Chaty” i hotelu „Era”, gdzie ułożymy 60 m nowej nawierzchni asfaltowej, na ulicy Jaskółczej wykonamy kilkadziesiąt metrów podobnej nawierzchni, a na odcinku ulicy Chrobrego, gdzie brak dojazdu do budowy nowego domu, wykonamy nawierzchnię tłuczniową.

KOMUNIKACJA MIEJSKA

W zeszłym tygodniu radni w czeskim Nowym Mieście podjęli uchwałę o przystąpieniu do wspólnego projektu międzynarodowej komuni-

Na bieżąco

kacji miejskiej. Na wrześniowej sesji podobną uchwałę podejmą nasi radni. I jeśli nie wynikną inne problemy, za kilka tygodni pojedziemy naszym autobusem miejskim do Czechów. W pierwszym etapie połączenia będą tylko w sobotę i niedzielę. Kursy autobusów będą uwzględniać rozkład jazdy czeskich pociągów z Nowego Miasta przez Frydlant, Liberec i Harrachov do Szklarskiej Poręby. To dla nas będzie duże wydarzenie turystyczne, a za rok ta komunikacyjna pętla stanie się atrakcją dla tysięcy turystów. W końcu dzięki komunikacji miejskiej uda się uruchomić projekt turystyczny na skalę europejską.

Będę namawiał samorząd Mirska do większego udziału w tym projekcie. Postaram się być na sesji Rady Miejskiej Gminy Mirsk i przedstawię koncepcję uruchomienia komunikacji miejskiej między naszymi miastami. Wszyscy na tym skorzystają, przede wszystkim mieszkańcy obu gmin.

NADCHODZI CZAS
SUKCESÓW I CZAS PORAŹEK

Mniej więcej od tego października zaczną napływać informacje o rozstrzygnięciach w unijnych funduszach. Oczywiście, chętnych jest więcej niż pieniędzy, dlatego trzeba być przygotowanym na porażki. W poprzednim programowaniu unijnym 2007-2013 pozyskaliśmy kilkadziesiąt milionów złotych na nasze inwestycje. W tym programowaniu 2014-2020 złożyliśmy wnioski opiewające na ponad 37 mln zł. Przygotowaliśmy budżet do dużych inwestycji miejskich. Spłaciliśmy znaczną część zadłużenia budżetu gminy. Na koniec 2014 roku nasze zadłużenie według starych wskaźników wynosiło prawie 80 proc., a na koniec tego roku wyniesie około 47 proc. Podobnie będzie w tym programowaniu. Będziemy musieli zaciągać kredyty na wkład własny do dotacji unijnej. Nie ma innego wyjścia, skoro Unia daje procentową dotację do wkładu własnego.

Oczywiście, nasze zadłużenie jest na okres nie dłuższy niż 10 lat. Taki krótki okres spłaty kredytów, z jednej strony, to wysokie roczne spłaty, ale z drugiej, to bezpieczeństwo finansowe budżetu gminy w sytuacji, gdyby pojawił się duży nieprzewidziany wydatek; wówczas istnieje możliwość wydłużenia spłaty kredytów. Takie zabezpieczenie jest konieczne przy budżecie nastawionym na inwestycje. Środki unijne dla Polski na lata 2014-2020 to ostatnie tak duże pieniądze na

rozwój infrastruktury. To także szansa dla małych miast, które wiedzą, jaki chcą osiągnąć efekt po tym programie unijnym.

Świeradów to miasto wyspecjalizowane w obsłudze ruchu kuracyjnego i turystycznego i pod takim kątem powinniśmy układać gminne inwestycje. O ile w finansowaniu inwestycji turystycznych mamy duże sukcesy, to w sferze uzdrowskowej, niestety, udało się tylko kilka przedsięwziąć: parki zdrojowe, deptak zdrojowy i źródła wody mineralnej. To zbyt mało, aby rywalizować z europejskimi kurortami.

Moim zdaniem, wszechstronne zastosowanie naszych kopalin leczniczych może podnieść ofertę uzdrowskową Świeradowa-Zdroju. Sądzę, że mamy ogromny potencjał jako uzdrowisko, ale wspólnie ze spółką uzdrowskową nie potrafimy optymalnie tego wykorzystać. Za mało inwestycji! Przygotowanie finansowe do projektów unijnych to najważniejsza część procesu inwestycyjnego. Ale bardzo istotna jest część organizacyjna i kadrowa. Kluczowym elementem całego procesu jest Rada Miasta. Jeśli w samorządzie zarysuje się rozrzut opinii w kwestii kierunków rozwoju miasta, będziemy się cofać w rozwoju.

Radni są na początku procesu inwestycyjnego i to oni gremialnie dają akceptację (bądź nie) na poszczególne inwestycje. W naszej radzie jest na szczęście tylko kilku radnych, którzy chcą zrobić ze Świeradowa sentymentalny skansen. Sądzę, że nie tędy droga, ale wybór wizji rozwoju miasta znajduje się w rękach mieszkańców.

Cały proces inwestycyjny prowadzą pracownicy gminy. Mamy wielu kompetentnych fachowców, którzy nie boją się wyzwań i sprawnie realizują zadania, ale mamy też takich, którzy nie do końca utożsamiają się z potrzebami mieszkańców, dla których pracują. Nasz zespół sprawnie działa i dlatego jesteśmy w trzydziestce polskich gmin, które najwięcej pozyskały środków unijnych w poprzednim programowaniu w przeliczeniu na mieszkańca. Złożymy jeszcze kilka wniosków do funduszy unijnych do końca 2020 r. Teraz czekamy na rozstrzygnięcia obecnych naborów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Dolnego Śląska na lata 2014-2020. A nasze projekty to:

- 1. Budowa nowego przedszkola miejskiego za ponad 9 mln zł;
- 2. Rewitalizacja dworca kolejowego za prawie 4 mln zł;
- 3. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Świeradowie o wartości ponad 7 mln zł;
- 4. Budowa kanalizacji i wodociągu wzdłuż ul. Nadbrzeżnej za ponad 3 mln zł;
- 5. Zakup taboru autobusowego za ponad 1,5 mln zł;
- 6. Rozbudowa szkoły w Świeradowie za ponad 2 mln zł;
- 7. Rozbudowa szkoły w Czerniawie za podobną kwotę;
- 8. Cyfryzacja Urzędu Miasta i e-usługi dla mieszkańców, na co potrzeba ponad 0,5 mln zł;
- 9. Wieża widokowa na Młynicy za 1,6 mln zł;
- 10. Rozbudowa Izerskiej Łąki - ogród za prawie 1 mln zł.

W trakcie składania mamy wnioski na rewitalizację wspólnot mieszkaniowych za ponad 3 mln i kilka innych. Niestety, sytuacja będzie się dynamicznie zmieniać w zależności od tego, na co otrzymamy dotację zewnętrzną. Jeśli nie uzyskamy dofinansowania na jakieś zadanie, będziemy się starać pozyskać środki z innych źródeł niż fundusze unijne. Na bieżąco będę informował o sukcesach, i - niestety - także o nieuchronnych porażkach.

JARMARKI ŚWIERADOWSKIE

Na zdjęciach (u dołu z lewej) prezentujemy nasze świeradowskie domki jarmarczne. Sześć jest już gotowych, czekamy na pozostałe cztery. Koszt wykonania 10 domków przez pracownię Macieja Wokana ze Szklarskiej Poręby wynosi 70 tys. zł brutto. Domki są na stalowej ramie, aby można było je bez uszkodzeń transportować widlakiem.

Sądzę, że istnieje duże zapotrzebowanie na oryginalne tematycznie jarmarki, a domki po raz pierwszy planujemy ustawić na deptaku w okresie świąteczno-noworocznym. Wcześniej zorganizujemy spotkanie handlowców w celu omówienia wspólnej organizacji takiego jar-

marku, z oprawą muzyczną i teatralną włącznie. Do współpracy zaprosimy również naszych lokalnych twórców, a celem spotkania będzie wspólne, mam nadzieję, ustalenie listy wystawianych produktów lokalnych - w zależności od pory roku. Ważne jest również, aby wystawcy nie byli konkurencją dla naszych handlowców.

Sądzę, że będzie to ciekawe wydarzenie w kalendarzu imprez miejskich.

Roland Marciniak

Sektor I

1. ul. Adama Asnyka,
2. ul. Gen. Józefa Bema,
3. ul. Bolesława Chrobrego,
4. ul. Budowlanych,
5. ul. Fryderyka Chopina,
6. ul. Cicha,
7. ul. Cmentarna,
8. ul. Bronka Czecha,
9. ul. Jarosława Dąbrowskiego,
10. ul. Marii Dąbrowskiej,
11. ul. Dojazdowa,
12. ul. Gajowa,
13. ul. Wojciecha Głowackiego,
14. ul. Górską,
15. ul. Graniczną,
16. ul. Kazimierza Wielkiego,
17. ul. Jana Kilińskiego,
18. ul. Mikołaja Kopernika,
19. ul. Tadeusza Kościuszki,
20. ul. Krótka,
21. ul. Leśna,
22. ul. Majowa
23. ul. Heleny Marusarzówny,
24. ul. Adama Mickiewicza,
25. ul. Młodych Techników,
26. ul. Stanisława Moniuszki,
27. ul. Nad Basenem,
28. ul. Nad Potokiem,
29. ul. Polna,
30. ul. Bolesława Prusa,
31. ul. Słoneczna,

Sektor II

1. ul. Boczna,
2. ul. Brzozowa,
3. ul. Dolna,
4. ul. Dworcowa,
5. ul. Dzika,
6. ul. Gołębia,
7. ul. Jaskółcza,
8. ul. Jastrzębia,
9. ul. Kolejowa,
10. ul. Kręta,
11. ul. Krucza,
12. ul. Lipowa,
13. ul. Mokra,
14. ul. Myśliwska,
15. ul. Orla,
16. ul. Osiedlowa,
17. ul. Pod Skarpą,
18. ul. Podgórna,
19. ul. Pszczela,
20. ul. Ratowników Górskich,
21. ul. Sępia,
22. ul. Sosnowa,
23. ul. Sowia,
24. ul. Stawowa,
25. ul. Sybiraków,
26. ul. Wiejska,
27. ul. Wilcza,
28. ul. Wiśniowa,
29. ul. Żabia,
30. ul. Grunwaldzka,

Sektor III

1. ul. Stefana Batorego,
2. ul. Kościelna,
3. ul. Marii Konopnickiej,
4. ul. Konstytucji 3 Maja,
5. ul. Elżby Orzeszkowej,
6. ul. Parkowa,
7. ul. Piastowska,
8. ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
9. ul. Henryka Sienkiewicza,
10. ul. Juliusza Słowackiego,
11. ul. Wąska,
12. ul. Widokowa,
13. ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego,
14. ul. Zamknięta,
15. ul. Zdrojowa,
16. ul. Stefana Żeromskiego,
17. ul. Marii Skłodowskiej-Curie,
18. ul. Korczaka,

Sektor IV

1. ul. Długa,
2. ul. Główna
3. ul. Górzysta,
4. ul. Izerska,
5. ul. Klubowa,
6. ul. Lwówecka,
7. ul. Łąkowa,
8. ul. Łowiecka,
9. ul. Młyńska,
10. ul. Modrzewiowa,
11. ul. Nadrzeczna,
12. ul. Rolnicza,
13. ul. Sanatoryjna,
14. ul. Sędziwa,
15. ul. Spadzista,
16. ul. Spokojna,
17. ul. Starowiejska,
18. ul. Strażacka,
19. ul. Szkolna,
20. ul. Wierzbowa,
21. ul. Zacisze,
22. ul. Sudecka

Oplatę za zagospodarowanie odpadów komunalnych należy wносить bez wezwania (nie będą wystawiane żadne decyzje, faktury itp.) na rachunek własny Gminy o numerze:

BZWBK 1 O/Świeradów - 84 1090 1997 0000 0001 1109 8505

do 15 każdego miesiąca. W tytule przelewu należy podać: imię i nazwisko oraz adres nieruchomości, której wpłata dotyczy; okres, za który opłacamy odbiór śmieci (miesiąc lub kilka miesięcy).

Harmonogram odbioru odpadów wrzesień/październik 2016

Poniedziałek   Wtorek   Środa   Czwartek   Piątek

sektor I 19	sektor II i III 20	sektor I, II, III, IV 21	sektor I, II, III, IV 22	sektor III i IV 23
sektor I 26	sektor II i III 27	sektor I, II, III, IV 28	sektor I, II, III, IV 29	sektor III i IV 30
sektor I 3	sektor II i III 4	sektor I, II, III, IV 5	sektor I, II, III, IV 6	sektor III i IV 7
sektor I 10	sektor II i III 11	sektor I, II, III, IV 12	sektor I, II, III, IV 13	sektor III i IV 14
sektor I 17	sektor II i III 18	sektor I, II, III, IV 19	sektor I, II, III, IV 20	sektor III i IV 21

ODPADY
NIESEGREGOWANE
(ZMIESZANE)

POPIÓŁ

SZKŁO
BEZBARWNE
I KOLOROWE

ODPADY
BIODEGRADOWALNE
(W TYM ODPADY ZIELONE)

PAPIER I TEKTURA,
TWORZYWA SZTUCZNE,
METAL ORAZ OPAKOWANIA
WIELOMATERIAŁOWE

6

Wysokie wymagania dla niskiej emisji

Zespół ds. wdrażania Programu ograniczenia niskiej emisji dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój rozpoczął pracę, rozpatrując w pierwszej kolejności wnioski mieszkańców planujących wymianę kotłów węglowych na kotły gazowe.

Po ogłoszeniu programu do Urzędu Miasta wpłynęło 38 ankiet, a w ślad za nimi mieszkańcy złożyli 29 wniosków, które zakładały wymianę pieców węglowych na kotły gazowe (6 szt.), pieca węglowego na elektryczny (1), elektrycznego na gazowy (1) i tradycyjnych pieców węglowych na piece węglowe retortowe.

Jako pierwszy zrealizowano wniosek mieszkanki Czerniawy, która z kilkutyśieczną dotacją gminną zamontowała kocioł gazowy firmy TERMET (na zdjęciach poniżej).

W tym roku możliwe jest dofinansowanie 5-8 wniosków.

Dokonano też pierwszej weryfikacji wniosków pod kątem zachowania wymogów Statutu Uzdrowiska - w strefie ochronnej „A” od 1 stycznia 2012 r. stosowanie pieców stałopalnych jest zabronione. Wprowadza się nakaz stosowania pieców opalanych gazem, ogrzewania elektrycznego lub opartego na odnawialnych źródłach energii.

Opr. Joanna Szczekulska

GODZINY OTWARCIA PSZOK
Od poniedziałku
do piątku - 11⁰⁰-17⁰⁰.
Soboty - 10⁰⁰-14⁰⁰.

Akcja edukacyjna Ministerstwa Finansów, która zachęca do brania i wydawania paragonów fiskalnych, została przedłużona o 6 miesięcy i potrwa do 31 marca 2017 r. To efekt dużego zainteresowania loterią i pozytywnych zmian w postawach Polaków, którzy coraz częściej pamiętają o znaczeniu paragonów podczas zakupu towarów i usług.

Do końca sierpnia br. uczestnicy loterii zarejestrowali blisko 107 milionów paragonów, a 12 września przekazano już dziesiątego opła.

W Loterii może wziąć udział każ-

dy paragon fiskalny wystawiony na kwotę minimum 10 zł. Uczestnikami loterii mogą być osoby, które ukończyły 18 lat i zarejestrują paragon na www.loteriaparagonowa.gov.pl (link otwiera nowe okno w innym serwisie).

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt pod nazwą Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój w ramach projektu

„Przygotowanie programów rewitalizacji na terenie Województwa Dolnośląskiego”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego „Pomoc Techniczna 2014-2020”

Informujemy, że w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta został umieszczony projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój na lata 2016-2023, w celu konsultacji społecznych. Poniżej link do strony

<http://bip.umswieradowzdroj.nv.pl/Article/id,1312.html>

Do 16 września br. można było wносить uwagi.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój na lata 2016-2023 zostały wyznaczone obszary zdegradowane i obszary objęte rewitalizacją, które cechują się największym poziomem niekorzystnych zjawisk w ujęciu społecznym, przestępczym i gospodarczym.

Do obszarów rewitalizowanych zaliczono:

Obszar ul. 11 Listopada – obszar rewitalizowany nr 1;

Obszar „Centrum Świeradowa-Zdroju” – nr 2;

Obszar „Centrum Czerniawy-Zdrój” – nr 3.

Lokalny Program Rewitalizacji określa cel główny i cele strategiczne rewitalizowanych obszarów Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój oraz zaplanowane kierunki działań – planowane do realizacji główne projekty rewitalizacyjne.

PLANOWANY ROZKŁAD JAZDY LINII KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ NR 1: ŚWIERADÓW-ZDRÓJ – ORŁOWICE – CZERNIAWA-ZDRÓJ – POBIEDNA – ŚWIERADÓW-ZDRÓJ. OPERATOR - ZAKŁAD KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W ŚWIERADOWIE-ZDROJU												
Lp.	Nazwa przystanku	Godziny odjazdów										
		Poniedziałek – Piątek						Sobota-Niedziela				
1	11 Listopada - Biedronka	06:00	07:50	10:00	11:50	14:20	16:10	18:00	07:00	08:50	12:30	14:20
2	Nadbrzeźna/Kościuszki	06:03	07:53	10:03	11:53	14:23	16:13	18:03	07:03	08:53	12:33	14:23
3	Chopina	06:06	07:56	10:06	11:56	14:26	16:16	18:06	07:06	08:56	12:36	14:26
4	Kamieniec – Nadbrzeźna	06:07	07:57	10:07	11:57	14:27	16:17	18:07	07:07	08:57	12:37	14:27
5	Kamieniec – Nadbrzeźna	06:09	07:59	10:09	11:59	14:29	16:19	18:09	07:09	08:59	12:39	14:29
6	Chopina	06:11	08:01	10:11	12:01	14:31	16:21	18:11	07:11	09:01	12:41	14:31
7	Nadbrzeźna/Kościuszki	06:13	08:03	10:13	12:03	14:33	16:23	18:13	07:13	09:03	12:43	14:33
8	11 Listopada - Biedronka	06:16	08:06	10:16	12:06	14:36	16:26	18:16	07:16	09:06	12:46	14:36
9	Sienkiewicza - Stadion	06:18	08:08	10:18	12:08	14:38	16:28	18:18	07:18	09:08	12:48	14:38
10	Zakopiańska – Mini Golf	06:20	08:10	10:20	12:10	14:40	16:30	18:20	07:20	09:10	12:50	14:40
11	Sienkiewicza - EKO	06:22	08:12	10:22	12:12	14:42	16:32	18:22	07:22	09:12	12:52	14:42
12	K. S. Wyszyńskiego – Plac zabaw	06:24	08:14	10:24	12:14	14:44	16:34	18:24	07:24	09:14	12:54	14:44
13	Piłsudskiego/Mickiewicza - Goplana	06:26	08:16	10:26	12:16	14:46	16:36	18:26	07:26	09:16	12:56	14:46
14	Górska - Lewiatan	06:27	08:17	10:27	12:17	14:47	16:37	18:27	07:27	09:17	12:57	14:47
15	11 Listopada - Biedronka	06:30	08:20	10:30	12:20	14:50	16:40	18:30	07:30	09:20	13:00	14:50
16	Grunwaldzka – Urząd Miasta	06:32	08:22	10:32	12:22	14:52	16:42	18:32	07:32	09:22	13:02	14:52
17	Grunwaldzka/Wiejska	06:33	08:23	10:33	12:23	14:53	16:43	18:33	07:33	09:23	13:03	14:53
18	Orłowice-Krobica	06:36	08:26	10:36	12:26	14:56	16:46	18:36	07:36	09:26	13:06	14:56
19	Geopark	----	----	10:39	12:29	14:59	----	----	----	09:29	13:09	14:59
20	Łęczyna- Lwówecka	06:39	08:29	10:46	12:36	15:06	16:49	18:39	07:39	09:36	13:16	15:06
21	Lwówecka – Czarczi Młyn	06:41	08:31	10:48	12:38	15:08	16:51	18:41	07:41	09:38	13:18	15:08
22	Czerniawa-Zdrój/Sanatoryjna-Szkolna	06:43	08:33	10:50	12:40	15:10	16:53	18:43	07:43	09:40	13:20	15:10
23	Spadzista – Dom Zdrojowy	06:45	08:35	10:52	12:42	15:12	16:55	18:45	07:45	09:42	13:22	15:12
24	Izerska/Sanatoryjna	06:47	08:37	10:54	12:44	15:14	16:57	18:47	07:47	09:44	13:24	15:14
25	Czerniawa-Zdrój/Sanatoryjna-Szkolna	06:50	08:40	10:57	12:47	15:17	17:00	18:50	07:50	09:47	13:27	15:17
26	Lwówecka – Czarczi Młyn	06:51	08:41	10:58	12:48	15:18	17:01	18:51	07:51	09:48	13:28	15:18
27	Główna - Kościół	06:54	08:44	11:01	12:51	15:21	17:04	18:54	07:54	09:51	13:31	15:21
28	Pobiedna - Nowomiejska	06:57	08:47	11:04	12:54	15:24	17:07	18:57	07:57	09:54	13:34	15:24
29	Ulicko-Długa	06:59	08:49	11:06	12:56	15:26	17:09	18:59	07:59	09:56	13:36	15:26
30	Długa	07:01	08:51	11:08	12:58	15:28	17:11	19:01	08:01	09:58	13:38	15:28
31	Długa - Granica	07:04	08:54	11:11	13:01	15:31	17:14	19:04	08:04	10:01	13:41	15:31
32	Ulicko-Graniczna	07:07	08:57	11:14	13:04	15:34	17:17	19:07	08:07	10:04	13:44	15:34
33	Spadzista – Dom Zdrojowy	07:10	09:00	11:17	13:07	15:37	17:20	19:10	08:10	10:07	13:47	15:37
34	Izerska/Sanatoryjna	07:12	09:02	11:19	13:09	15:39	17:22	19:12	08:12	10:09	13:49	15:39
35	Czerniawa-Zdrój/Sanatoryjna-Szkolna	07:14	09:04	11:21	13:11	15:41	17:24	19:14	08:14	10:11	13:51	15:41
36	Lwówecka – Czarczi Młyn	07:15	09:05	11:22	13:12	15:42	17:25	19:15	08:15	10:12	13:52	15:42
37	Czerniawa-Zdrój/Sanatoryjna-Szkolna	07:17	09:07	11:24	13:14	15:44	17:27	19:17	08:17	10:14	13:54	15:44
38	Zacisze - Most	07:19	09:09	11:26	13:16	15:46	17:29	19:19	08:19	10:16	13:56	15:46
39	Strażacka - Tewa	07:21	09:11	11:28	13:18	15:48	17:31	19:21	08:21	10:18	13:58	15:48
40	Strażacka – Kolej Gondolowa	07:23	09:13	11:30	13:20	15:50	17:33	19:23	08:23	10:20	14:00	15:50
41	Zakopiańska – Mini Golf	07:25	09:15	11:32	13:22	15:52	17:35	19:25	08:25	10:22	14:02	15:52
42	Sienkiewicza – EKO	07:27	09:17	11:34	13:24	15:54	17:37	19:27	08:27	10:24	14:04	15:54
43	K. S. Wyszyńskiego – Plac zabaw	07:28	09:18	11:35	13:25	15:55	17:38	19:28	08:28	10:25	14:05	15:55
44	Piłsudskiego/Mickiewicza - Goplana	07:30	09:20	11:37	13:27	15:57	17:40	19:30	08:30	10:27	14:07	15:57
45	Górska - Lewiatan	07:31	09:21	11:38	13:28	15:58	17:41	19:31	08:31	10:28	14:08	15:58
46	11 Listopada - Biedronka	07:34	09:24	11:41	13:31	16:01	17:44	19:34	08:34	10:31	14:11	16:01

Rozmach na ul. Strażackiej

Odbudowa nawierzchni drogi wraz z systemem odwodnienia ul. Strażackiej (km 0+420 – 0+640) [powódź sierpień 2011 r.] - to zadanie dofinansowane jest ze środków MSWiA pochodzących z rezerwy celowej budżetu państwa. Całkowita wartość robót wynosi 321.508,05 zł, w tym kwota dotacji w wys. 80 proc. - 257.206 zł. Reszta, czyli 64.302,05 zł, to 20-procentowy wkład własny gminy.

Zadanie realizowane jest przez Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne i Handlowe „COM-D” Sp. z o.o. z Jeleniej Góry (Lider Konsorcjum) oraz Przedsiębiorstwo Produkcyjno Rolne „Sady Dolne” Sp. z o.o. z Sądów Dolnych (Partner).

14 czerwca br. gmina przekazała wykonawcy plac budowy w celu wykonania prac określonych umową, która przewiduje zakończenie robót do końca września.

Zakres rzeczowy zadania obejmuje odbudowę nawierzchni drogi o długości 220 metrów bieżących i powierzchni 1.945 m² polegającą na wykonaniu nakładki na istniejącą nawierzchnię ze wzmocnieniem uszkodzonej nawierzchni kompozy-

tem siatki i włókniyny do zbrojenia nawierzchni bitumicznych. Jezdnia będzie ograniczona krawężnikiem drogowym 15/30/100 cm bez ściecia, zatopionym do projektowanego poziomu nawierzchni jezdni. Dodatkowo projekt przewiduje budowę pasa szerokości 2 m (co wiadać na zdjęciu) o nawierzchni z betonu asfaltowego, służącego do składowania śniegu. Rozwiązanie takie umożliwia sprawniejsze odprowadzanie wody z roztopionego śniegu, co wyklucza rozsądzanie konstrukcji wskutek rozmrażania i zamarzania wody przesiąkającej

pod konstrukcję. Ponadto pas w okresie letnim służyć może jako ciąg pieszy lub rowerowy.

W zakresie odprowadzenia wód opadowych odbudowa polega na wykonaniu dodatkowych ścieków z kostki brukowej kamiennej odprowadzającymi wodę do rowu, oczyszczeniu i ponownym uformowaniu rowów odwadniających oraz wymianie istniejących przepustów pod drogą. Tak wykonana odbudowa zapewni zabezpieczenie jezdni przed kolejnymi nawałnymi opadami deszczu.

Wojciech Cielecki

10 sierpnia gmina unieważniła przetarg na zadanie pn. **Przebudowa placu zabaw przy ulicy Bocznej**, ponieważ miała na ten cel 30 tys. zł, a najkorzystniejsza oferta opiewała na ponad 31 tys. zł.

Tego samego dnia przetarg ogłoszono ponownie, a tydzień później dokonano otwarcia ofert nadesłanych przez firmy: FreeKids s.c. A. Gąsiorek, Z. Andruszewski z Trzęsowic (29.805,63 zł); Croquet Sp. z o.o. z Mirkowa (31.874,84 zł); FIOR Sp. z o.o. z Wrocławia (37.821,33 zł); Saternus Service Sp. z o.o., s.k. z Chorzowa (39.522,36 zł).

Zadanie powierzono firmie FreeKids, która na realizację zamówienia ma czas do końca września.

1 września ogłoszono przetarg na **„Remont dróg gminnych poprzez realizację niżej wymienionych zadań:**

- **remont drogi gminnej stanowiącej ul. Chrobrego oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 15, am. 14, obr. VI i 8, am. 10, obr. VI;**

- **remont drogi gminnej stanowiącej ul. Rolniczą;**

- **remont drogi gminnej stanowiącej ul. Jaskółczą;**

- **remont drogi gminnej stanowiącej działkę nr 8, am. 3, obr. IV (dojazd do Izerskiej Chaty).**

do 16 IX, 285927.69

9 września gmina ogłosiła przetarg na **„Odbudowę nawierzchni**

drogi wraz z systemem odwodnienia ul. Sowiej (km 0+000 – 0+225) [powódź sierpień 2010 r.]”

12 września ogłoszono przetarg na **„Zakup 500 ton piasku do zimowego utrzymania dróg w sezonie zimowym 2016/2017 na potrzeby Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój wraz z transportem”**.

15 września ogłoszono przetarg na wykonanie **„Czesko-polskich ścieżek pod Smrkiem w Górach Izerskich - 2 etap”**, z terminem składania ofert 30 września.

Wyłoniony wykonawca po podpisaniu umowy będzie zobowiązany do zbudowania w terminie do końca listopada br. singltreków o długości 2.600 m i szerokości 1 m.

Warto nadmienić, że po nowelizacji ustawy o zamówieniach publicznych wszyscy wykonawcy zobowiązani są zatrudniać pracowników w oparciu o umowę o pracę i fakt ten wiarygodnie udokumentować zamawiającemu. (opr. aka)

7

Jest co czytać

Dzięki dotacji w wysokości 8.100 zł i realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa będzie co czytać w jesienno-zimowe wieczory.

Jesteśmy jeszcze w trakcie zakupów książek, które powinny zainteresować czytelników od lat 2 do 102, od sprawdzonych oficyn, jak np. Wydawnictwo Literatura i Akapit Press, znanych z wypuszczania na rynek znakomitych tytułów dla dzieci i młodzieży, autorstwa takich pisarzy, jak Joanna Papużyńska, Michał Rusinek, Paweł Beresewicz czy Grzegorz Kasdepke. Z kolei dorosłych ucieszą nowości wydawnictwa Prószyński i S-ka, m.in. nowa powieść autorki bestsellerów, nazywanej królową suspensu, Mary Higgins Clark; kontynuacja losów potomków krakowskiego aptekarza z ulicy Grodzkiej (tym razem historia Matyldy, córki Wiktorii); kolejny tom sagi kryminalnej K. Puzyńskiej o policjantach z Lipowa (w „Łaskunie” zastanawiamy się, czy aspirant Daniel Podgórski jest mordercą).

Czytelników pytamy, jakie książki najchętniej widzieliby na półkach, i według ich życzeń nabywamy kryminały, romanse, biografie; oczywiście, głównie nowości. Cieszy nas, że pytają o polskich autorów,

Wystarczy wypożyczyć i rozczytać się w jesienne wieczory. (KP)

Od 1 września wystartował projekt „Kultura na Widoku”, dający dostęp do 1000 utworów cyfrowej wersji - książek, filmów, muzyki, gier.

Izanka już po raz drugi uczestniczy w tym multimedialnym projekcie, są dostępne plakaty, z których za pomocą linków i kodów QR w prosty sposób będzie można do 9 października pobrać ze strony kulturanawidoku.pl - na telefon i inne urządzenia mobilne - wybrane utwory, bezpłatnie lub w bardzo niskiej cenie.

Według organizatorów, sercem projektu jest strona internetowa. Wszyscy są równi, gdyż bez względu na miejsce zamieszkania mają możliwość skorzystania z bogatej oferty kulturalnej.

Warto zaglądać na tę stronę, gdyż Fundacja Legalna Kultura za pomocą projektu pokazuje w praktyce, że kultura może pochodzić z legalnych źródeł i jest dostępna na wyciągnięcie ręki.

Najważniejszy pierwszy krok

Wiele przyczyn się złożyło na powstanie klubu, który w pierwszej odsłonie miał się nazywać Izerski Klub Seniora; nazwę tę zmieniliśmy już po pierwszych wykładach, które się odbyły 8 października ub. roku.

Było nas trzy, każda w innym wieku, a połączyła nas kreatywność, chęć działania dla dobra społeczności lokalnej oraz dążenie do integracji międzypokoleniowej i pokazanie, że wiek dojrzały nie oznacza bierności, wprost przeciwnie - należy ich włączyć do czynnego, lokalnego życia.

Radna Janina Czaplińska, związana ze Świeradowem od 1975 roku, będąca na emeryturze od wielu lat i dysponująca wolnym czasem, postanowiła coś zrobić dla swojego miasta (mając już na swoim koncie przewodnictwo Koła PZERiI i założenie zespołu wokalnego „Syntonia”). W programie wyborczym za główne przesłanie uznała utworzenie „Akademii Trzeciego Wieku”.

Pisząc wniosek do Instytutu Książki, w części merytorycznej w ofercie zajęć dla seniorów zapalałam utworzenie Akademii Seniora, zaś najmłodszej z pań - Magdzie Olszewskiej - marzyła się lokalna integracja mieszkańców, a przede wszystkim cykliczność wspólnych spotkań przy herbacie lub kawie oraz spotkania z ciekawymi ludźmi.

Cała trójka była zgodna, że uniwersytet warto zacząć od klubu i w nim przede wszystkim promować „ideę uczenia się przez całe życie”. Izerski Klub Seniora zapraszał wszystkich chętnych, patrzących z optymizmem na życie, którzy mogą uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach tematycznych, prowadzonych przez specjalistów z różnych dziedzin.

Głównym przesłaniem było przełamanie stereotypów edukacyjno-kulturalnych, a pomóc w tym mieli młodzi świeradowianie działający na rzecz seniorów, lokalni twórcy

mający ciekawy dorobek życia, pasjonaci, słowem, życzliwi ludzie z optymizmem patrzących na otaczający nas świat.

8 października 2015 r. odbyły się pierwsze wykłady dla Seniorów, czyli pierwszy konkretny krok został uczyniony. Justyna Golanowska zaprezentowała „Jak umysł rośnie w siłę, gdy mózg się starzeje”, a Łukasz Dobrowolski - „Zdrowe podejście do życia”.

30 października zadebiutowała Gabriela Dragun wykładem „Motyw starej kobiety - wiemy we współczesnej prozie”, a 19 listopada odbył się literacki debiut Haliny Burkowskiej - „O sobie i swojej poezji”.

Kolejni wykładowcy to Monika Gardeczka - „Anna Mostowska - nowoczesna kobieta swoich czasów”; Justyna Golanowska - „Jak pamięć zmienia się z wiekiem”, „Na tropach pamięci długotrwałej” oraz „Stres: wróg który pragnie twojego dobra”; Piotr Bigus - „Zdrowie na talerzu” (z degustacją); Gabriela Dragun - „Holistyczne terapie w walce z bólem i stresem”; książkę Wiesław Złotek - wykład z prezentacją „Ziemia Święta - mit czy rzeczywistość” oraz „Peru - Boliwia - zaginionie cywilizacje”;

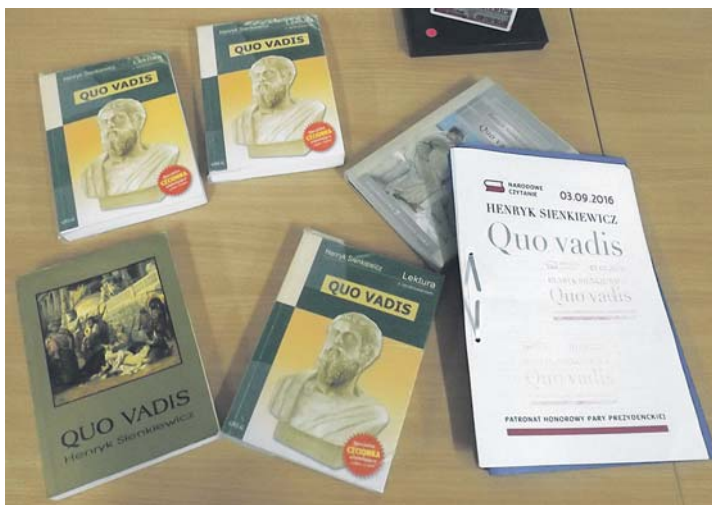
W naszym roku akademickim 2016/2017 podejmiemy działania głównie kulturalne, ale też będą podróżnicze, zdrowotne, psychologiczne, które wspomogą rozwój intelektualny uczestników, pozwolą poznać nowe zagadnienia, a przede wszystkim stworzą okazję do spotkań i porozmawiania z sobą.

Wakacje kończyła G. Dragun i ona też rozpocznie II rok działania Izerskiego Klubu Międzypokoleniowego. Zapraszamy do Izarki, bo warto posłuchać ciekawych ludzi, a wykłady mają poprowadzić m.in. książkę W. Złotek, J. Golanowska, zadeklarował się również P. Bigus.

Krystyna Piotrowska

3 września - Narodowe Czytanie

IZERKA już po raz drugi zgłosiła chęć uczestnictwa w Narodowym Czytaniu; z tej okazji dostałyśmy okolicznościową pieczęć, którą moż- na było o s t e m p l o w a ć książkę, była również pokonkursowa wystawa pn. „Zrób zdjęcie z Sienkiewiczem”.

Zaproszenie do czytania przyjęła radna Janina Czaplińska, a wpadający do nas czytelnicy mogli sięgnąć po wyłożone „Quo Vadis” lub też zapoznać się z adaptacją stworzoną specjalnie na tę okazję przez Tomasza Burka - krytyka literackiego, eseistę, literaturoznawcę.

Zachęcamy do obejrzenia wystawy poświęconą temu wydarzeniu.

27 września o godz. 15³⁰ serdecznie zapraszamy do Izarki na XXXI spotkanie z cyklu „Dobra książka i kawa”.

Naszym gościem po raz trzydziesty będzie Magdalena Olszewska, tłumaczka i lokalna tropicielka ciekawostek, tajemnic i historii Bad Flinsberg, która proponowała temat „Świeradów-Zdrój niejedno ma imię, czyli wszystko o dawnych nazwach miast”

Izerski Klub Międzypokoleniowy
zaprasza na 12. spotkanie
7 października (piątek), godz. 16⁰⁰
Wykład z prezentacją pt.
„W poszukiwaniu inspiracji
dla współczesnej sztuki,
czyli o Grecji inaczej (cz. II)”

WAŻNA INFORMACJA

DLA NASZYCH CZYTELNIKÓW

Izanka rozdaje bezpłatny dostęp do 3000 e-booków na platformie Libra.ibuk.pl
Dostęp nie wymaga rejestracji i logowania.
Odbierz tylko KOD - PIN

Na ludową nutę

Już po raz trzeci na Hali Spacerowej Domu Zdrojowego zabrzmiały ludowe dźwięki, a to za sprawą Festiwalu Muzyki Folkowej i Ludowej FOLKFEST Świeradów-Zdrój 2016, który miałem przyjemność prowadzić. W tym roku dopisało wszystko: pogoda, uczestnicy i publiczność. Na scenie wystąpiło 11 zespołów (łącznie 180 osób): „Kwisowanie” z Giebułtowa, „Czerwone Róże” z Dobromierza, Zespół Folklorystyczny „Lubin” (na zdjęciu u dołu), „Stawnianki” z woj. zachodniopomorskiego, „Gościszowianki”, Zespół Ludowy „Sobinianie”, „Lasowanie” z okolic Pieńska, Zespół wokalny „Szlarklari” z Piechowic, „Podgórzanie”, Kapela „Smolniczanie”, Zespół Folklorystyczny „Sasanka” z Rudnej.

Na początek, poza konkursem, wystąpiły rozśpiewane i ukwiecone panie z naszego zespołu „Syntonia”, które przypomniły popularne szlagiery z dawnych lat, a cała sala śpiewała razem z nimi.

Przez kolejne 4 godziny koncertowały pozostałe zespoły, a wszystkiemu przysłuchiwało się jury w składzie: przewodnicząca Dorota Marek - kierownik Referatu Promocji Gminy, Turystyki, Kultury i Sportu (na zdjęciu obok siedzi z lewej), oraz członkowie: Gabriela Kowalewska - instruktor śpiewu i prelegentka Filharmonii Dolnośląskiej (w środku), i Małgorzata Kuśnierz - pedagog z 25-letnim doświadczeniem, kierownik sekcji fortepianu i wieloletnia dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia w Boleśławcu (z prawej).

Jurorkom z wielkim trudem i nie bez towarzyszących temu emocji udało się wyłonić zwycięzców.

Za tekst piosenki o Świeradowie-Zdroju wyróżniono zespół „Lasowanie”, za choreografię - zespół „Lubin”, a za dowcip i humor - „Stawnianki”.

Nagrody główne otrzymali:

I – statuetka i 2.500 zł - „Stawnianki”;

II – statuetka i 1.500 zł - „Smolniczanie”;

III – statuetka i 500 zł - „Gościszowianki”.

Jury ubolewało nad faktem, że tylko

nałną obsługą cateringową zajęła się Agnieszka Sojka z restauracji „Kuźnia Smaków”, która pysznie nakarmiła 200 osób, tak że wszyscy byli zadowoleni. Serdecznie dziękujemy za tak sprawną obsługę. Podobnie spisał się Aleksander Łoza, który zajął się profesjonalnym nagłośnieniem. Podziękowania należą się też Uzdrowisku Świeradów-Czerniawa Sp. z o.o. - za udostępnienie obiektu i pomoc w przygotowaniach.

Szczególne podziękowania kieruję dla pana redaktora naczelnego Jerzego Kulki, który prowadzi portal dolfil.pl - Dolnośląskie Folkowo i Ludowo - gdzie

umieszcza relacje z wydarzeń folklorystycznych na terenie całego Dolnego Śląska. Wystarczy jedynie na stronie youtube.com wpisać Jerzy Kulka i wyświetlić relacje wideo. Serdecznie dziękujemy za nagrania ze Świeradowa.

Kto zaś ma ochotę posłuchać lokalnych relacji o wydarzeniu, to wystarczy, jak na Youtubie wpisze Telewizja Świeradów, i tam też obejrzy relację przygotowaną przez Tomasza Chmielowca.

Kończąc, wyrażam nadzieję, że za rok doczekamy się kolejnego FOLKFESTU.

Tekst Piotr Bigus

Zdjęcia Tomasz Chmielowiec

Sport, sport, sport... Sport raz nieskończoność. Obojętnie jaki. Byle sport. Dla chłopców i dziewczynek. Sport. Najlepszy nauczyciel, super przyjaciel, znakomity lekarz. Sport to zdrowie! Świetnym sposobem do „zaszczerpienia” dzieci sportem była „Wakacyjna Szkoła Rowerowa”, będąca przedłużeniem procesu dydaktyczno-wychowawczego, a zarazem formą rozwijającą zainteresowania sportowe i turystyczne ucznia.

Szeroka gama zainteresowań i umiejętności instruktorów zapewniły ogromny wachlarz ćwiczeń z różnych dyscyplin sportu, które pozwoliły na wszechstronną pracę w atrakcyjny sposób. Zajęcia były niezwykle urozmaicone i innowacyjne, oparte na indywidualnym podejściu do każdego z dzieci.

Projekt zakładał szkolenie rowerowe dla dzieci oraz wychowywanie ich w duchu sportowej rywalizacji. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu w okresie wakacji, a uczestnicy już na pierwszych zajęciach dowiedzieli się m.in. o zaletach jazdy na rowerze, o tym, jak zbudowany jest rower oraz w co powinien być wyposażony. Instruktorzy wyjaśnili, dlaczego noszenie kasku nie jest obciachowe i jak być widocznym na drodze. Zanim wyruszyliśmy w drogę wszystkie maszyny zostały starannie przeserwisowane i wyregulowane.

Plan treningowy obejmował: technikę jazdy na rowerze w warunkach górskich oraz na singletracku, zajęcia na pumptrack-u, górskie rajdy rowerowe oraz zwiedzenie Pogórza Izerskiego. Zaliczyliśmy: Świętojanki, wodospady Kwisy, singletracki Zajęcznik i Czerniawska Kopa, Stóg Izerski (gondolę), Chatkę Górzystów, Polanę Izerską, Halę Izerską, Izerski Szlak Cietrzewia, Sępią Górę, Rozdroże Izerskie, Sarkofag Liczyrzepy, pijalnię wód mineralnych w Czerniawie, Stację Wolimierz, Żłoty Potok i Jezioro Żłotnickie, wodną wie-

żę ciśnień w Mirsku.

Przejechaliśmy łącznie 170 km, pokonując 2.155 m przewyższeń. Najdłuższy etap miał 35 km i wszyscy dali radę bez zająknięcia.

Podczas ostatnich zajęć przeprowadziliśmy zawody na odcinku singletracka Zajęcznik (3,4 km). Zawodnicy pokazali charakter i walczyli do końca z całych sił. Na mecie najszybszy okazał się Bruno Skrzyński z czasem 13 min. 11 sek., a wśród dziewczynek wygrała Jagoda Śnieżek - 15 min. 27 sek.

Brawa należą się wszystkim za walkę do końca!

Chcielibyśmy pochwalić drużynę za ogromne zaangażowanie, ogromną pracę wykonaną podczas treningów oraz wspólnie przemierzone kilometry. To była przyjemność móc przekazać Wam nasze doświadczenie, które mamy nadzieję w niedalekiej przyszłości zaowocuje w sukcesie sportowe. Dziękujemy też burmistrzowi Rolandowi Marciniakowi - za sfinansowanie „Wakacyjnej Szkoły Rowerowej” z budżetu miasta, oraz firmie Ski&Sun - za możliwość przejazdu koleją gondolową w promocyjnej cenie.

Zauważyliśmy duże zapotrzebowanie na sport poprzez zabawę dla najmłodszych. Widzimy dużą chęć rodziców oraz ich pociech na uczestnictwo w tego rodzaju aktywności. Cieszymy się, że możemy inicjować załazki pasji sportowych u najmłodszych.

Fotorelacja z naszych zajęć na fanpage firmy Lech Sport na Facebooku:

www.facebook.com/lechsport

Do zobaczenia na rowerze!

Dariusz Dąbrowski, Bartosz Kijewski, Paweł Lech, Kamil Marchański, Paweł Mikołajczyk, Tomasz Mitkiewicz

tyle nagród można przyznać, bo każdy zespół był naprawdę wyjątkowy. Najmłodsza uczestniczka - Patrycja z „Sasanki” - miała 6 lat, a najstarsza pani tańcząca i śpiewająca - 94 lata (od 40 lat występuje z „Podgórzanami”). Szczególną uwagę przykuł skrzypek z „Kwisowian”, który liczył „zaledwie” 92 i pół roku. Wszyscy uczestnicy byli naprawdę fantastyczni. Dobrze jest widzieć, że są ludzie, którzy z pasją oddają się temu, co lubią, i dają tym innym chwile przyjemności.

Podczas Festiwalu bardzo profesjo-

Zespół Interdyscyplinarny w Świeradowie-Zdroju zaprasza na zajęcia dla grupy osób doznających przemocy w rodzinie.

Celem pracy Punktu i prowadzonych zajęć jest pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie, umożliwienie wyjścia z kręgu przemocy, podniesienie świadomości dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie i praw osobistych, podniesienie własnej samooceny, zdobycie wiedzy jak radzić sobie z zaistniałą sytuacją oraz pomoc w odzyskaniu MOCY zabranej przez sprawcę. **UDZIAŁ JEST BEZPŁATNY.**

Zajęcia będą prowadzone w dawnym budynku Urzędu Miasta przy ul. Piłsudskiego 15, I piętro, pokoje nr 1 i 2, w godzinach 18⁰⁰-20⁰⁰.

Kolejne spotkanie odbędzie się **22 września**, a następne - 13 oraz 27 października br. Serdecznie zapraszamy!

Urząd Miasta wykazuje

Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta został wywieszony wykaz - na okres 21 dni - do wglądu w godzinach pracy urzędu:

21 września - w sprawie przeznaczenia do wydzierżawienia w drodze bezprzetargowej następujących nieruchomości niezabudowanych położonych przy ul. Starowiejskiej, oznaczonych geodezyjnie jako działki:

- nr 27, am. 4, obr. I, o pow. 2.961 m²;
- nr 29/2, am. 4, obr. I,

o pow. 8.571 m²;

■ nr 15, am. 4, obr. I,

o pow. 9.884 m².

- z przeznaczeniem na cele rolne.

21 września - w sprawie wyznaczenia do sprzedaży w trybie bezprzetargowym lokalu mieszkalnego nr 8a w budynku przy ul. Piastowskiej 4, na rzecz najemcy wraz ze sprzedażą ułamkowej części działki

- nr 78, am. 9, obr. IV.

Szkolny bilans powakacyjny

Jak co roku, świeradowska szkoła wykorzystała czas wakacji na przeprowadzenie wielu prac poprawiających zarówno funkcjonalność placówki, jak i estetykę.

Na pierwszy ogień poszła polimeryzacja podłóg – najpierw porządnie wymyto je na powierzchni 3.000 m², a następnie zabezpieczono środkiem nabłyszczającym i antypoślizgowym, co daje gwarancję, że do następnych wakacji trzymać będą parametry. Od wielu lat czynność tę wykonuje się sposobem gospodarczym, a jedynym kosztem jest zakup środków chemicznych – 10.000 zł.

Niewątpliwie wydarzeniem było mycie elewacji od strony północnej, która porosła glonami – po raz pierwszy od 18 lat, czyli od termomodernizacji szkoły. Przy czyszczeniu nie posłużono się żadnymi środkami chemicznymi, wystarczyła bowiem zwykła myjka ciśnieniowa, a jedyny poniesiony koszt – 1.200 zł – to wynajęcie w Jeleniej Górze specjalnego podnośnika, który musiał sobie poradzić z ukształtowaniem terenu wokół budynku. Całą resztę wykonali pracownicy szkoły.

Najpoważniejszym letnim zadaniem była rekultywacja boiska wraz z remontem infrastruktury. Najpierw trzeba było wyrównać nawierzchnię i uzupełnić humusem wszystkie dziury, pozostawione przez ciężarówki dowożące materiały na budowę biblioteki. Następnie zamontowano atestowany 8-metrowy piłkochwył (od strony ulicy) i dwie bramki (także z atestem) wpuszczone w ziemię w specjalnych tulejach. Kolejny etap to przebudowa (z przeniesieniem) piaskownicy do skoczni w dal (która zyskała przy okazji bezpieczne gumowe obramowanie) oraz doprowadzenie do niej całkiem nowego tartanowego rozbiegu w najnowszej technologii – wodoprzepuszczalnego i odpornego na buty z kołkami.

Wykonawcą zadania była firma Mariusza Stachurskiego, ale do tartanu trzeba było – nie bez pomocy szkoły – znaleźć firmę, która podjęłaby się ułożenia nawierzchni na tak krótkiej (czyli bardzo nieekonomicznej) długości. Niestety, nie miała takiego szczęścia 60-metrowa bieżnia, której naprawę też ujęto w harmonogramie, ale w trakcie robót okazało się, że nie wytrzymała ona próby czasu i nadaje się już tylko do wymiany, co oznacza

Ta ciemna plama po prawej stronie ściany pokazuje różnicę między stanem elewacji przed i po wyczyszczeniu.

Piłkochwył i obie bramki to urządzenia w pełni atestowane, czyli dające gwarancje bezpieczeństwa podczas użytkowania, i solidnie umocowane.

wpisanie jej do planu przyszłorocznego.

Wspomnieć jeszcze wypada o montażu koła do pchnięcia kulą, które jest ewenementem w regionie (a nuż wychowamy u siebie nowego Majewskiego!), tak jak ewenementem jest nasze trawiaste boisko, które wymaga ciągłej pielęgnacji i systematycznego nawadniania; w większości szkół dawno je zlikwidowano i zastąpiono sztucznymi murawami.

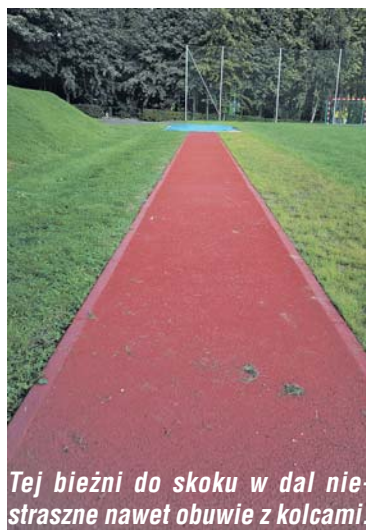
O ile jednak trawa na boisku szkolnym wyróżnia naszą szkołę spośród innych w dawnym woj. jeleniogórskim,

o tyle dwa małe boiska asfaltowe są powodem do wstydu, bo to już ostatnie takie w powiecie – wszystkie placówki dawno je wymieniły na nawierzchnie ekologiczne, zdrowe i bezpieczne.

Latem na roboty boiskowe wydaliśmy w sumie 45.000 zł, jakże to jednak niewiele wobec ogromu nakładów na likwidację asfaltu – policzono, że na oba boiska należałoby wydać niemal pół mln złotych! Za te pieniądze udałoby się zerwać asfalt i w pełni go zutylizować, wybrać ziemię na pół metra, by ułożyć porządne odwodnienie, założyć oświetlenie, ustawić piłkochwyty, bramki, kosze, a na koniec położyć sztuczną trawę (bądź tartan).

Gdyby udało się skądś znaleźć pieniądze, wypadałoby dopisać do całej inwestycji montaż trybun na 500 miejsc przy boisku uniwersalnym, a trzeba zaznaczyć, że ukształtowanie terenu bardzo by tym trybunom sprzyjało.

Adam Karolczuk

Tej bieżni do skoku w dal niestrasza nawet obuwie z kołkami.

„Słoneczko” już świeci

1 września przy pięknej aurze w Czerniawie przy ul. Rolniczej 14 nastąpiło uroczyste otwarcie Niepublicznego Przedszkola „Słoneczko”. Na maluchów czekała moc zabaw, atrakcji i słodkości, których ukoronowaniem był ogromny tort. Dzieci przywitały wychowawczynie, przedszkole odwiedziła również wiewiórka Milusia, która rozdawała balony, czytała bajki i stawiała z nimi na przedszkolnym placu zabaw wielkie babki z piasku.

Poza dwiema przestronnymi salami, przeznaczonymi do prowadzenia zajęć grupowych, dzieciom przygotowano również salę do pracy indywidualnej i w małych grupach oraz piaszczysty plac zabaw, ze zjeżdżalnią, huśtawkami, domkami i ścianką wspinaczkową. „Słoneczko” usytuowane jest z dala od zgiełku drogi, w urokliwym miejscu otoczonym zielenią, dającymi cień drzewami, krzewami i pachnącymi kwiatami.

Pani Kasia poinformowała o funkcjonowaniu placówki, stawianych priorytetach, a także planach na przyszłość. Przedszkolaki (w dwóch 15-osobowych grupach) uczestniczyć będą w zajęciach plastycznych, tanecznych, językowych, rytmicznych i logopedycznych. Dla chętnych będzie również nauka gry w szachy. Pani Kasia odpowiada, że mała liczba dzieci pozwala stworzyć korzystne warunki dla rozwoju wychowanków, pozwoli również na ich lepsze poznanie, rozwój zainteresowań, a ponadto zapewni lepszy start w progi szkół, do których potem się udadzą.

Pani Magda z kolei będzie prowadziła zajęcia logopedyczne, grupowe i indywidualne, w specjalnie przygotowanej

i wyposażonej do tego celu sali.

W niedalekiej przyszłości czeka nas realizacja wielu projektów. Chcemy oprócz edukację dzieci na doświadczaniu i eksperymentowaniu w sytuacjach zabawowych, pokazywać bogactwo przyrody w bezpośrednim z nią kontakcie, uczyć otwartości i życzliwości w kontaktach społecznych. W tym celu tworzony jest program własny przedszkola, który będzie wdrażany od przyszłego roku. Zamierzamy również nawiązać współpracę z lokalnymi instytucjami.

Przedszkole jest czynne w godz. 7⁰⁰-

18⁰⁰, wychodząc w ten sposób naprzeciw potrzebom rodziców, aby mogli realizować się zawodowo i nie martwić o swoje pociechy.

Miesięczne czesne, w wysokości 180 złotych, zostało ustalone w takiej wysokości, aby nie stwarzało bariery cenowej. W kwocie tej są koszty zakupu wszystkich niezbędnych pomocy dydaktycznych oraz udziału w oferowanych przez przedszkole zajęciach. Dzielne wyżywienie, na które składa się obiad z dwóch dań, kompot i podwieczorek, kosztuje 6 złotych. Drugie śniadanie dzieci przynoszą ze sobą z domu.

Wszystkich zainteresowanych rodziców zapraszamy na stronę internetową słoneczko.szkołnastrona.pl, gdzie prezentowane są bieżące informacje z działalności placówki.

Możliwy jest również kontakt telefoniczny pod numerem 508 740 679.

Arkadiusz Gettner

Wojowniczeki znad Kwisy

Kopał, szczypał, rzucał, przypierał do podłogi, i to za pozwoleniem, aż zakończył się I KURS SAMOOBRONY DLA KOBIET. Projekt został zrealizowany przez Interferię Aquapark Sport Hotel, KS Samuraj Lubań oraz Urząd Miasta Świeradów-Zdrój.

26 pań przez dwa miesiące poddawało się ciężkim treningom, które niemal zawsze kończyły się otarciami, siniakami i zakwasami. Ale dzięki temu trenerzy - Jacek Jaworski i Sławomir Bartniak - uzbroili wszystkie uczestniczki w wiedzę, której - miejmy nadzieję - nigdy nie będą musiały wykorzystywać.

Kurs samoobrony dla kobiet współfinansowany przez gminę był na tyle interesującym tematem dla mediów, że materiał o dzielnych wojowniczkach znad Kwisy został wyemitowany w TVP Wrocław i w Radiu Wrocław.

Obecnie trwają rozmowy nad kontynuacją projektu, a o ich efektach na pewno Państwa poinformujemy. (KH-B)

Zaplanowane, choć poza planem (lekcji)

Zgodnie z zapewnieniami sprzed wakacji, Miejski Zespół Szkół wraz z nowym rokiem szkolnym wchodzi w cykl zajęć pozalekcyjnych w swych pomieszczeniach.

Karate dla dzieci odbywa się we wtorki i piątki o godz. 17⁰⁰.

Zumba zaprasza w poniedziałki i czwartki o godz. 18⁰⁰.

„Naturalnie Dobrze” przygotowało bogatą ofertę zajęć 4 razy w tygodniu – w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki – od godz. 19⁰⁰.

Siatkarze mają do dyspozycji salę w poniedziałki od 19⁰⁰.

Siłownia i fitness zapraszają od poniedziałku do piątku w godz. 15⁰⁰-19³⁰.

Zajęcia na prawo jazdy szkoły LIDER odbywać się będą wedle potrzeb.

Szkoła tańca przygotowuje swą ofertę dla chętnych dwa razy w tygodniu, a na ofertę czekają też panie zainteresowane kursem samoobrony. (aka)

10

Wymarzone miejsce w górach

Kontynuujemy cykl prezentujący świeradowską bazę zabiegową - leczniczą i SPA - w hotelach i sanatoriach. Jak się okazuje, mieszkańcy mają dość nikłą wiedzę o ofertach tych obiektów, które przedstawialiśmy w kolejnych numerach „Notatnika”. Za nami prezentacja „Malinowego Dworu”, „Białego Kamienia i „Cottoniny”, a dziś mamy przyjemność zapoznać Państwa z ofertą Park Hotelu ****KUR & SPA oraz Hotelu Buczyński Medical & Spa.

Komfortowy Park Hotel ****KUR & SPA prowadzony przez rodzinę Buczyńskich jest swoistą perłką architektoniczną Świeradowa. Hotel, cieszący się wieloletnią tradycją, stanowi rozbudowany kompleks kuracyjny.

W tym roku został otwarty siostrzany obiekt Hotel Buczyński Medical & Spa, w którym właściciele dbają o to, by wszelkie zwyczaje były należycie pielęgnowane i kontynuowane. Oba obiekty oprócz usług noclegowych oferują pełną gamę zabiegów terapeutycznych we własnym Centrum Leczenia Uzdrowiskowego i Rehabilitacji. Otrzymują tu Państwo profesjonalną pomoc we wszelkich schorzeniach układu ruchu, układu krążenia, układu oddechowego oraz w przypadku innych dolegliwości. Starannie przygotowane wraz z lekarzem pakiety kuracyjne zadbać, by każdy gość chciał powrócić do tego miejsca. W hotelowym SPA mogą Państwo skorzystać z odnowy biologicznej oraz wielu zabiegów kosmetycznych. Zabiegi na twarz i ciało przywrócą skórze blask i jędrność, a różnego rodzaju relaksacyjne masaże, np. Ayurveda, sprawiają, że poczują Państwo nowy przypływ sił i energii.

AYURVEDA – „Veda” oznacza wiedzę, „Ayur” życie. Zgodnie z Ayurwedą życie jest harmonijnie płynącym strumieniem. W zabiegach Dalekiego Wschodu dopuszcza się użycie wyłącznie naturalnych materiałów. Zabiegi Ayurwedyjskie wspomagają procesy usuwania toksyn z organizmu i działanie narządów wewnętrznych, regenerację, aktywizują system odpornościowy, opóźniają procesy sta-

żenia. Szczególnie zalecane są przy problemach z bezsennością, przewlekłym stresem, problemach z koncentracją i pamięcią, poczuciu chronicznego zmęczenia, osłabieniu funkcji systemu immunologicznego, migrenach, bólach pleców, dolegliwościach układu krążenia, nerwowego, hormonalnego, trawienno-

MASAŻE I ZABIEGI AYURVEDYJSKIE

ABHYANGA – masaż ciepłym olejem sezamowym. Zakończony peelingiem stworzonym ze specjalnej kompozycji orientalnych ziół i pestek owoców. Godzina tego zabiegu kosztuje 150 zł.

UDVARTANA - masaż pudrowy, odchudzający i antycellulitowy. Również 150 zł za godzinę.

MUKABHYANGA - masaż i kosmetyka ayurwedyjska twarzy i dekoltu połączona z zabiegami oczyszczania, peelingu i maseczkami. Cena – 180 zł za godzinę.

SHIRODHARA - tzw. masaż trzeciego oka - masaż czoła strumieniem ciepłego oleju. Stróżka ciepłego oleju delikatnie masuje czoło. 160 zł za 40 minut.

KAMIENIAMI PÓLSZLACHETNYM - RATHNAABHYANGA - niesamowity masaż kamieniami w połączeniu ze specjalnie dobranym olejem ayurwedyjskim i aromaterapią, a zakończony peelingiem stworzonym ze specjalnej kompozycji orientalnych ziół i pestek owoców. Każdy z kamieni ma inne określone działanie na ciało. Kosztuje 140 zł za godzinę.

MASAŻ STEMLAMI - JAMBIRA PINDA SVEDA - to masaż gorącymi stemplami wypełnionymi cytryną i wiórkami ko-

śkowymi, zmieszane ze specjalnym olejem - regenerującym i wspomagającym zwalczanie cellulitu. Również 140 zł za godzinę.

Ofertę wzbogacają dodatkowe masaże klasyczne, relaksacyjne, sportowe, na łóżku wodnym MedyJet, limfatyczne, refleksoterapia stóp, a także masaż Tajski i Balijski.

MASAŻ TAJSKI – jest typem masażu głębokiego, łączy w sobie akupresurę z elementami jogi. Rozładowuje napięcie mięśni, stawów, ścięgien, pobudza układ krwionośny i limfatyczny. Cena - 160 zł za 60 minut.

MASAŻ BALIJSKI - skuteczny w sięganiu w głąb napiętych mięśni łagodząc ich skurcz poprzez silny ucisk akupunkturowym na zmianę z energicznym rozbijaniem i rozcieraniem tkanek mięśniowej. Trwa 80 minut i kosztuje 200 zł.

Nowością cieszącą się dużą popularnością wśród gości to **TERAPIA CZASZKOWO-KRZYŻOWA**, która jest delikatną i jednocześnie niezwykle silną formą

Sylwetki Park Hotelu nikomu przypominać nie trzeba, obiekt stał się już bowiem ikoną miasta. Teraz będziemy się z wolna przyzwyczajać do nowego obiektu - Hotelu Buczyński Medical & Spa. Poniżej jeden z zabiegów ayurwedyjskich - tzw. masaż trzeciego oka.

terapii. Jest pomocna dla większości osób, począwszy od niewielkich dolegliwości aż po ostre stany i przewlekłe problemy ze zdrowiem. Cena - 125 zł, czas - 60 minut.

Doskonałe uzupełnienie stanowią kąpiele relaksacyjne w profesjonalnej wannie SPA z silnym hydromasażem oraz podwodnym masażem pleców **SHIATSU**. W ofercie: kąpiel Kleopatry w mleku, aromatyczna, w piwie lub w winie (80 zł za pół godziny).

Zapraszamy również do skorzystania z zabiegów kuracyjnych wspomagających leczenie. Koszt - 34 zł.

Dla mieszkańców oferujemy rabat na zabiegi MEDI i SPA w wysokości 20 proc. (od cen powyżej podanych). Zachęcamy do skorzystania z naszej oferty.

Szczegółowe informacje można uzyskać pod numerami telefonów: 75 78 16 229 Park Hotel ****KUR & SPA Buczyński, lub 75 78 11 900 - Hotel Buczyński Medical & Spa.

Z lewej - UDVARTANA, masaż pudrowy, zaś po prawej - RATHNAABHYANGA, masaż kamieniami półszlachetnymi.

Siła kobiet

Walczyły o węższą talię, zgrabne nogi i brak zadyszki. Wygrały lepszą kondycję, niższą wagę i przyjaźnię, wykute w pocie czoła. W czerwcu po dwunastu ciężkich treningach (nordic walking, biegi górskie, rowery MTB, pływanie, siłownia) siedem odważnych kobiet zakończyło zmagania w programie „Zrzuć do wakacji 2016”. To już trzecia edycja projektu organizowanego przez Interferie Aquapark Sport Hotel oraz Lech Sport. Efekty ich ciężkiej pracy okazały się fantastyczne. Dziewczyny razem zgubiły 19 kg, a zwyciężczyni edycji - Małgosia Rojek - 3,6 kg.

Ale dwie Kasię, dwie Moniki, Małgosia, Sandra i Asia złapały coś jeszcze - sportowego bakcyła.

Mamy wielką satysfakcję oraz poczucie dobrze wykonanej roboty, kiedy mijamy je podczas treningu biegowego na leśnych ścieżkach. One nadal w grupie, ale już bez trenera. I jest ich coraz więcej. Tak trzymać! A nabór do jesiennej edycji programu „Trzymaj formę” już wkrótce.

Katarzyna Harbul-Bala

Czarci Młyn, ul. Lwówecka 5

Otwarty od wtorku do niedzieli
w godz. 11⁰⁰-17⁰⁰
(zwiedzanie o pełnych godzinach)
tel. 75 78 45 325
czarcimlyn@swieradowzdroj.pl

Czarci Młyn
Świeradów Zdrój

Gospodarz obiektu -
Kinga Miakienko

Święto Pieroga

Pod gościnnym dachem „Leopoldówki” 13. edycja tej imprezy przyjęła w tym roku zupełnie nową formę. Było to „Święto pieroga”. Jak zwykle przynoszono potrawy na konkurs kulinarny o Puchar Burmistrza w kategorii amatorów i profesjonalistów, tyle że tym razem były to same pierogi. Temat kulinarnie bardzo wdzięczny, bo niemalże wszystko można do nich włożyć. Frekwencja dopisała, zarówno ze strony uczestników konkursu, jak i publiczności. I tak profesjonalści przynieśli m.in: pierogi z jagodami, wiśniami, z serem na słodko, ruskie, z kapustą i grzybami, kurkami, wołowiną i warzywami, jabłkami i migdałami, z mięsem, zasmażane, ze świeżym majerankiem i czosnkiem. Z kolei amatorzy dostarczyli pierogi z marchwią i miodem, z serem na słodko, soczewicą, malinami, jagnięciną i miętą, kaszą gryczaną i grzybami, mięsem i soczewicą, ziemniakami w sosie grzybowym, kapustą i wątróbką i jeszcze wiele innych.

Jury wybrane z przyjezdnych osób miało nie lada pieroga do zgrzyżenia. Dwie komisje oceniały oddzielnie każdą kategorię. W tym czasie odbywała się inna atrakcja dnia. Otóż wcześniej zgłoszone czteroosobowe zespoły rywalizowały w lepieniu pierogów na czas. Przygotowali wcześniej farsz i ciasto, a na dany znak przystąpili do lepienia. Ach, cóż to był za szat! Mąka unosiła się w powietrzu, pierogi wyskakiwały z rąk z prędkością taką, jak na taśmie produkcyjnej. Jedni w skupieni, drudzy podrygując w takt muzyki, a wszyscy i tak mieli zaledwie 15 minut na ulepienie największej ilości pierogów, które w dodatku podczas gotowania nie mogły się rozlecieć. Po ulepieniu i ugotowaniu okazało się że pierwsze miejsce w lepieniu na czas uzyskała drużyna Niepublicznego

Przedszkola „Słoneczko”, która zrobiła 174 pierogi, nie tracąc żadnego w gotowaniu. II - drużyna Wiesławy Bigus, która ulepiła 140 szt., ale jeden poległ w gotowaniu. III - zespół Leopolda - 98 ulepionych i zero stratnych po ugotowaniu. IV - drużyna „Łużyczanek” z wynikiem 83 ulepione i ugotowane.

Wszyscy otrzymali nagrody, a „Łużyczankom” przypadło dodatkowe wyróżnienie za to, że przez cały czas lepienia panie wdzięcznie podrygiwały w takt muzyki.

Pamiętamy, że cały czas komisje degustują i oceniają konkursowe pierogi. W oczekiwaniu na wyniki zorganizowano konkurs dla dzieci polegający na rzucie pierogiem do garnka. Pierogi były specjalnie uszyte, a nagrody zadowolili wszystkich.

No i jeszcze jedna, tradycyjna już atrakcja, czyli pokaz kulinarny w wykonaniu Szymona Przystupy, prowadzącego firmę „Gotowanie dla wszystkich - Cooking for all”, będącego zarazem ambasadorem marki Bonduelle. Pan Szymon przygotował (poza konkursem) pierogi z bażantem wtopione w bulion truflowy z czarnuszką. Kolejka łasuchów ogołociła jego stoisko w mig! Na szczęście sytuację uratowało

Załoga „Słoneczka” prawie pewna wygranej, ale Ania Abramczyk musi czynić swą powinność i policzyć pierogi.

prawie pięćset ulepionych na miejscu pierogów konkursowych. Tymczasem komisje zakończyły degustację i wszyscy mogli przystąpić do własnej i zapolować na pyszne kąski.

Nadszedł więc czas na ogłoszenie wyników. I tak wśród amatorów w kategorii za najsmaczniejsze pierogi kolejne miejsca zdobyli: I - Małgorzata Makuchowska za pierogi ruskie, a II - za pierogi z malinami. III - Wiesława Bigus za pierogi z kaszą gryczaną i grzybami podane z chipsami z jarmużu.

Najbardziej wyszukany farsz: I - Adela Struk: ser na słodko ze śmietaną, II - Jolanta Mitura: kasza i wątróbka, III - Adrianna Kaczyńska: five o'clock.

Szczególne uznanie i wyróżnienie jury uzyskały szóstoklasistki ze Spółdzielni Uczniowskiej „Orły Biznesu” działającej przy SP nr 2: Oliwia Bigus, Edyta Kurczewska i Natalia Iwanich. Dziewczęta własnoręcznie ulepiły ponad 70 pierogów z jagnięciną i miętą i zostały docenione za zaangażowanie się w lokalne działania.

Wśród profesjonalistów za najsmaczniejsze pierogi wyniki prezentowały się następująco: wszystkie miejsca na podium dla restauracji „Czarny Potok” kolejno za pierogi: z serem na słodko, ruskie, z kapustą i grzybami.

Od ziarenka do bochenka

Miesiące wakacyjne to dla naszego miasta czas wzmożonego ruchu turystycznego. W tym roku podróżnicy z całej Polski i nie tylko również zawitali w nasze progi. Co zastali? Prężnie rozwijający się kurort, który z każdej strony zachwyca walorami przyrodniczymi oraz licznymi atrakcjami.

Jedną z nich jest dobrze znany nam, mieszkańcom, Czarci Młyn. To właśnie tam tylko podczas lipca i sierpnia przewinęło się ponad 5 tysięcy odwiedzających. Młodzi, starsi, dzieci, w grupach i indywidualnie, Polacy i obcokrajowcy - wszyscy zainteresowani uczestniczyli w podróży „od ziarenka do bochenka”, która obejmowała nie tylko zwiedzanie młyna ze 120-letnimi maszynami i piecem chlebowym, ale również prawdziwą ucztę w przepięknej Sali Biesiadnej. Goście próbowali różnego rodzaju chleba (z krupczatki, pszenno-żytniego oraz razowego na zakwasie), który wypiekany jest na miejscu. Smalec i ogórek dopełniały istic biesiadnego klimatu spotkań. To właśnie tam, na koniec zwiedzania, można porozmawiać, podzielić się wrażeniami i wymienić doświadczeniem.

Podczas dwóch miesięcy oprowadzania gości po naszym młynie bardzo wiele się nauczyłam. Przez ten czas przewinęło się kilku inżynierów, którzy dzielili się ciekawostkami od strony technologicznej, dwóch piekarzy fachowo opowiadających o sztuce pieczenia chleba oraz czterech młynarzy, którzy z łezką w oku przechadzali się po dawnych wnętrzach i wspominali nieistniejące już młyny, w których pracowali.

Najbardziej zaskakujące rozmowy toczą się jed-

nak z dziećmi. Czasem skupione, czasem zmęczone, ale zawsze rezolutne i szczere. To piękne, że rodzice zabierają swoje pociechy w takie miejsca, kultywując tym samym dawne tradycje i przekazując szacunek do chleba, który był bardzo widoczny podczas biesiadowania. Ponadto zaskakuje mnie ogromna świadomość młodych ludzi w zakresie zdrowego odżywiania i istoty używania naturalnych, swojskich produktów. Patrząc na dzieci wychowywane w tych wartościach naprawdę można być dumnym, że rośnie nam takie pokolenie.

W młynie można nie tylko zobaczyć maszyny czy skosztować chleba, ale również przejść się po pięknym ogrodzie, który pełni także funkcję dydaktyczną. Oznaczone tabliczkami liczne zioła i rośliny tworzą wraz z różnobarwnymi kwiatami wspaniałe otoczenie naszego młyna. Posialiśmy tam również owies i żyto, aby każdy mógł dokładniej przyjrzeć się produktom, z których powstaje mąka.

Czarci Młyn jest otwarty przez cały rok, a więc naprawdę jest wiele okazji, aby odwiedzić to miejsce. Kto jeszcze nie był, serdecznie zachęcam, ponieważ każdy mieszkaniec Świeradowa i okolic po-

winien się tam wybrać, aby choć raz uczestniczyć w podróży „od ziarenka, do bochenka”.

Kinga Miakienko

Rzut pierogiem, wprowadzie szytym na miarę, wyzwolił w dzieciach maksimum koncentracji. To była jedyna konkurencja, w której wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni.

Najbardziej wyszukany farsz: I - „Cynamonowa Chata”: migdały z jabłkami, II - „Czarny Potok” ser na słodko, III - także „Czarny Potok” - za kołduny.

Ponadto kapituła konkursowa postanowiła przyznać Certyfikat Potrawy Lokalnej „Świeradowski Smakołyk” za najsmaczniejsze pierogi i za najbardziej wyszukany farsz do pierogów dla Hotelu „Biały Kamień” za kazachskie manty. Certyfikaty, jak co roku, zostaną wręczone podczas spotkania wigilijnego.

Również publiczność wybrała swojego faworyta i z przytłaczającą 60-procentową przewagą wskazała na Wiesławę Bigus, która przygotowała pierogi z kaszą gryczaną i grzybami podane z chipsami z jarmużu.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe kubeczki z logo imprezy „Czerniawa, jaka strawa”, a imprezę umilił najpierw przygrywający z werwą Zespół Ludowy „Łużyczanki” a następnie zespół „Familia”.

Nowa formuła imprezy bardzo się uczestnikom spodobała. Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do organizowania zarówno pierwszych dwunastu edycji, jak i do tegorocznej.

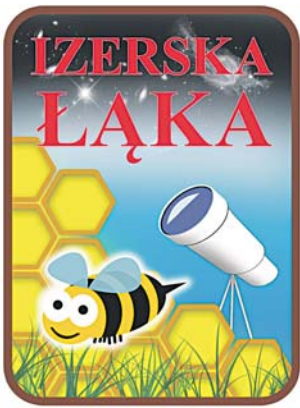
Piotr Bigus

Dopiero gotowanie pierogów decydowało o końcowej klasyfikacji.

Centrum Edukacji Ekologicznej
NATURA 2000 „Izerska Łąka”,
ul. Rolnicza 7, (nad Czarcim Młynem).
**Otwarte od wtorku do soboty
w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰**
tel. 75 617 14 42
izerskalaka@swieradowzdroj.pl
www.swieradowzdroj.pl
(zakładka Izerska Łąka)

Izerska Łąka

Gospodarz obiektu -
Monika Chwaszcz

Spektakl „Obcy z Mons”

6 października zapraszamy o godz. 20⁰⁰ do Izerskiej Łąki na bezpłatny spektakl zatytułowany „Obcy z Mons”.

Teatr Ad Spectatores opowiada historię Bitwy pod Mons w Wielkiej Brytanii. Siły niemieckie, będące w przewadze, przegrały z garstką Anglików. Legenda głosi, że stało się tak za sprawą boskiej interwencji. Byli i tacy, którzy sądzili, że Brytyjczykom pomogli kosmici...

Spektakl zrealizowany jest w sposób odpowiadający współczesnym trendom panującym w teatrze, bowiem aktorzy zamiast stać - leżą wraz ze scenografią na podłodze. Bohaterów spektaklu filmuje kamera zawieszona na suficie, z której obraz wyświetlany jest na ekranie tworząc na żywo komediowy, niemy film.

Reżyseria - Maciej Masztalski

Przed spektaklem odbędą się bezpłatne warsztaty teatralne dla młodzieży i dorosłych. Rozpoczęcie o godzinie 17⁰⁰. Zarówno spektakl, jak i warsztaty są bezpłatne.

Prosimy o rezerwację miejsc pod numerem telefonu 75 617 14 42, wysyłając wiadomość na Facebooku lub mailowo:

izerskalaka@swieradowzdroj.pl

Zmiana na Izerskiej Łące

Od sierpnia Izerska Łąka ma nowego gospodarza - funkcję tę objęła Świeradówianka **Monika Chwaszcz** (rocznik 1990). Po maturze w III LO im. Jędrzeja Śniadeckiego w Jeleniej Górze rozpoczęła studia pedagogiczne na Uniwersytecie Łódzkim (profilaktyka i animacja społeczno-kulturalna). W Łodzi pracowała jako wolontariusz w muzeum bajki „Se-Ma-For” i fundacji „Dziewczynka z zapalnikami”, ukończyła też kurs animatora w turystyce oraz instruktora fitness. W ostatnim roku licencjatu mieszkała już w Warszawie, gdzie kontynuowała studia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego (filologia polska - specjalizacje: edytorska oraz teatralna).

W Warszawie powróciła do ukochanej jazdy konnej, zdając srebrną odznakę jeździecką i zostając in-

struktorem. Była też przedszkolanką w placówkach niepublicznych, a w weekendy - koordynatorem imprez urodzinowych organizowanych w Centrum Wspólnackowym Murall, gdzie poznała narzeczonego - Andrzeja - i oboje podjęli decyzję o przeprowadzce do Świeradowa.

Zbuduj dom dla sąsiada

Izerska Łąka ogłasza konkurs na skonstruowanie domku dla owadów. Historią są już domy pokryte strzechą i drewniane okna, a w tych właśnie miejscach znajdowały schronienie owady pożyteczne, takie jak biedronki, pszczoły samotnice, trzmiele. Teraz możemy zapewnić im schronienie w inny sposób, mianowicie budując dla nich hotel.

Przedstawiamy potrzebne materiały i projekty. Przewidujemy nagrody dla najpiękniejszych i zarazem funkcjonalnych domków, a **prace przyjmujemy do 27 września** w Izerskiej Łące.

Przydatne materiały: słoma - trzcina - bambus - cegły dziurawki - potłuczone gliniane doniczki - szyszki - suche liście - deski z drzew liściastych.

Więcej porad oraz szczegóły konkursu znajdą Państwo na stronie internetowej oraz na Facebooku.

Wszystkie informacje o „Izerskiej Łące” przygotowała **Monika Chwaszcz**

Autorem zdjęć do obu winiet - Izerskiej Łąki i Czarciego Młyna - jest **Tomasz Chmielowiec**.

Zajęcia edukacyjne

We wrześniu odwiedziły nas „Świeradowskie Orły” z Teresą Fierkowicz na czele, które wykonały pamiątkową pracę, przypominającą im - mamy taką nadzieję - temat zajęć, czyli „Jesteśmy pracowici jak pszczołki”. Życzymy powodzenia pierwszacom i do zobaczenia!

Czy wiesz, że:

- ⇒ trzmiel w ciągu minuty odwiedza około 30 kwiatów, czyli dwa razy więcej niż pszczoła miodna;
- ⇒ w naszym kraju jest około 470 gatunków pszczół;
- ⇒ pszczoły samotnice w zdecydowanej większości nie żądają, mają nawet uwstecznięte żądła.

13

Uczniowie klasy I w SP nr 1 w Świeradowie (od lewej):

Krzysztof Sobierański,
Emilia Matacz,
Jagoda Maciejewska (6 lat),
Borys Mularczyk (6),
Aurelia Wasilczenko,
Anastazja Czukiewska (6),
Igor Sobolewski,
Aniela Pikiewicz (6),
Julia Olszewska,
Szymon Żyła.

Z tyłu za dziećmi stoją: st. sierż. Magdalena Harbul (z lewej), która przybliżała uczniom zasady bezpiecznego zachowania się, i Teresa Fierkowicz - wychowawczyni.

Witaj, szkoło!

Uczniowie klasy I SP nr 2 w Czerniawie (od lewej):

Ola Bigus (6 lat),
Carla Zubek (6),
Sebastian Paja,
Mia Skulimowska (6),
Maja Gettner (6),
Oliwia Zacharkiewicz,
Antonio Lipnicki,
Tomasz Poddębski,
Izabela Gettner (6).

Z tyłu z prawej stoi ich wychowawczyni Lucyna Fischer.

Niewielka liczba tegorocznych pierwszaków to skumulowany efekt cofnięcia sześciolatków do przedszkoli (choć i tak jest ich wielu) i zapaści demograficznej. Obie klasy pierwsze zaczynają edukację w całkiem zreformowanej szkole podstawowej, którą zakończą w roku 2024, a my życzymy im ośmiu lat wypełnionych sukcesami.

Została większość sześciolatków

*Hej, przedszkole ukochane, co bez ciebie zrobię ja
Może jednak tu zostanę, jeszcze rok, a może dwa!*

- tak 22 czerwca śpiewali absolwenci naszego przedszkola podczas uroczystego zakończenia edukacji przedszkolnej. Z grupy 45 najstarszych przedszkolaków tylko dwięciu dzieci (pięciu 7-latków i czworo 6-latków) opuściło nasze mury. Zdecydowana większość rodziców (aż 80 proc.) skorzystała z prawa wyboru i pozostawiła swoje pociechy pod opieką przedszkolną.

Nie zaburzyło to jednak w żaden sposób organizacji pracy naszej placówki, a dzieciom pozwoli na płynniejsze przejście z przedszkola do szkoły. Tym bardziej, że od tego roku wprowadzona została nowa podstawa programowa zakładająca m.in. naukę czytania oraz

wydłużony czas zajęć dydaktycznych.

Na dzieci czeka bogaty wachlarz zajęć rozwijających (m.in. joga, zajęcia taneczne, szkoła pływacka) oraz udział w wielu akcjach, konkursach i zawodach sportowych. Szczególną troską objęte

będą dzieci potrzebujące dodatkowego wsparcia w formie m.in. terapii pedagogicznej, opieki logopedycznej, rehabilitacji i rewalidacji.

Aby pierwszy dzień w przedszkolu był wspominany radośnie, 1 września odbyła się uroczystość "Pasowania na przedszkolaka", która jest formą powitania wszystkich nowych dzieci i ich rodziców w przedszkolnej społeczności. Wspólne spędzenie pierwszych chwil w ogrodzie przedszkolnym pomogło pokonać stres zarówno najmłodszym, jak i ich najbliższym. Dzieci w asyście rodziców, przekraczając symboliczną bramę (na zdjęciu z lewej przecina ją Filip Daszko) oraz pasowane „magicznym ołówkiem” przez panią wicedyrektor, stały się pełnoprawnymi przedszkolakami.

Wszystkim życzymy, aby cały rok szkolny minął w tak dobrej atmosferze, w jakiej się rozpoczął. (PM)

Zielony Rower w Czerniawie...

⇒ *Ciąg dalszy ze str. 16*

jego istotną rolę w przyszłości. Zapoznali też uczniów z pracą leśnika, przeprowadzili interesującą prezentację zapoznającą dzieci z lasem i jego mieszkańcami. Kolejnym elementem spotkania były zajęcia praktyczne na terenie szkoły. Uczniowie rozpoznawali nazwy drzew po kształcie liści, szyszkach i korze. Leśnicy opowiadali o zaletach lasu, omawiali zasady bezpiecznego i odpowiedzialnego w nim przebywania.

Z żalem zawiadamiamy, że 11 września br. odszedł od nas – w wieku 87 lat – Edmund Rakowski, od dziesięcioleci związany z Sudetami, wieloletni ratownik wodny i górski, przewodnik sudecki, przyjaciel młodzieży, legenda miasta i Gór Izerskich.

Pochodził z Włocławka, gdzie spędził okupację, przez cały jej okres działając w Szarych Sierokach jako kurier (skąd na całe życie przylgnął doń przydomek „Harcerz”). Do Świeradowa po raz pierwszy trafił w 1956 roku, ale szybko stąd wyjechał, bo... mu się miasto nie spodobało, krótko mieszkał w Sosnowcu, ponownie we Włocławku i Szklarskiej Porębie, aż w 1959 r. osiadł w Czerniawie i od razu dał się wciągnąć w tryby działalności na polu turystyki, zakładając Oddział PTTK „Ziemi Lwóweckiej” w Świeradowie (wraz z Józefem Słowińskim, Henrykiem Czyżem, Tadeuszem Blessem i Janem Kolanko). Potem był członkiem PTTK w wielu oddziałach, ostatnio były to „Sudety Zachodnie” Jelenia Góra.

Po krótkim epizodzie poznańskim, w 1960 r. wrócił do Czerniawy, przez dwie dekady pracował w Uzdrowisku Świeradów-Czerniawa jako pracownik kulturalno-oświatowy (z przerwą w latach 1966-67 na zdobycie w Połczynie-Zdroju uprawnień przewodnika na obszar woj. kossalińskiego i w latach 1968-70, gdy był instruktorem do spraw turystyki w domu wypoczynkowym Wojska Polskiego na Wybrzeżu).

W 1970 wrócił do Świeradowa i zamieszkał przy ul. Zdrojowej, pod swym najbardziej znanym adresem, gdzie na parterze swojego mieszkania prowadził prywatną pracownię krajoznawczą, udostępnia-

jąc ją mieszkańcom, turystom i kuracjom. Zgromadził tam bogatą kolekcję kamieni, odznak, książek, map, plakatów i przeróżnych trofeów turystycznych.

Na zakończenie edukatorzy wyłonili zwycięzców szkolnego konkursu plastycznego, uznając, że najładniejsze prace wykonali: kl. I - Tomasz Poddębski, kl. II - Martyna Gwiaździska, kl. III - Natasza Jędrzejewska, kl. IV - Julia Porada, kl. V - Julia Fabiś, kl. VI - Edyta Kurczewska.

Biorąc pod uwagę zainteresowanie i wysokie zaangażowanie uczniów mamy nadzieję, że podobne zajęcia uda się przeprowadzić w przyszłym roku.

Anna Sołtys

jąc ją mieszkańcom, turystom i kuracjom. Zgromadził tam bogatą kolekcję kamieni, odznak, książek, map, plakatów i przeróżnych trofeów turystycznych.

W latach 1974-1985 był działaczem GOPR.

Edmund Rakowski posiadał rozliczne uprawnień harcerskie i PTTK-owskie, już w 1961 roku uzyskał uprawnienia przewodniczącego górskie II klasy. Miał też uprawnienia Instruktora Przewodnictwa, Instruktora Krajoznawstwa Regionu, Przewodnika Turystyki Pieszej i Górskiej, Przewodnika Nizinnego i wiele innych.

Był uczestnikiem niezliczonej ilości rajdów, zlotów, spływów, seminariów, narad, spotkań kadry PTTK – prezentując na nich część swojej bogatej kolekcji znaczków i odznak PTTK. Zawsze w dobrym humorze, syjący dowcipami i dyktoryjkami ze swojego bujnego życia.

Od 2009 r. był prezesem Koła Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Mirsku, poświęcając członkom Związku i wdowom po żołnierzach wiele swojego czasu, nie szczędząc swych własnych pieniędzy na prywatne zapomogi.

Był zawsze zajęty pomocą dla innych, zapominając o swoim wieku i ograniczeniach własnego ciała, ciągle miał coś do załatwienia, a to w ZG PTTK, a to w ministerstwie, a to tu, i jeszcze tam...

Będzie Go nam brakować. Żegnaj, Druhu!

Oprac. Andrzej Mateusiak w oparciu o pracę konkursową „Z Włocławka do Świeradowa Zdroju – Edmund Rakowski, człowiek mojej miejscowości zasłużony dla regionu i kraju” autorstwa Kamili Flerkowicz, którą napisała na konkurs „Poznajemy Ojcowiznę 2013”.

Czego może się domagać pasażer w przypadku opóźnienia lotu?

Konsument podróżując liniami lotniczymi z/lub do jakiegokolwiek kraju UE/EOG/Szwajcarii znajduje się pod ochroną rozporządzenia WE 261/2004 z 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku m.in. dużego opóźnienia lotu.

W przypadku opóźnionego lotu pasażer ma prawo do:

⇒ *uzyskania odszkodowania w wysokości od 250 do 600 euro w zależności od zasięgu podróży - jeżeli przybędzie do miejsca docelowego co najmniej 3 godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika godzinie przylotu;*

⇒ *opieki obejmującej otrzymanie bezpłatnych posiłków i napojów w ilościach adekwatnych do czasu oczekiwania, a także możliwość przeprowadzenia dwóch rozmów telefonicznych, nadania dwóch dalekopisów, dwóch przesylek faksowych lub e-mailowych - jeżeli lot jest opóźniony o ponad trzy godziny;*

⇒ *zwrotu kosztów biletów lub lotu powrotnego do pierwszego miejsca odlotu, gdy opóźnienie wynosi co najmniej 5 godzin;*

⇒ *bezpłatnego zakwaterowania w hotelu i darmowego transportu między lotniskiem a hotelem, gdy z powodu opóźnienia lotu występuje konieczność pobytu przez jedną lub więcej nocy.*

Uwaga: odszkodowanie nie przysługuje, o ile przewoźnik nie jest w stanie dowieść, że opóźnienie lub duże opóźnienie lotu zostało spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków (tzw. siła wyższa, np. strajk czy wybuch wulkanu).

Jeżeli przewoźnik nie uzna reklamacji albo zaakceptuje ją tylko w części, pasażer może złożyć skargę do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, gdzie działa Komisja Ochrony Praw Pasażerów.

A. Cichoń

Bezpłatnych porad w zakresie ochrony interesów konsumentów można uzyskać u Powiatowego Rzecznika Konsumentów - Agnieszki Cichoń. Przyjęcia interesantów odbywają się od poniedziałku do czwartku w godz. 7³⁰–15³⁰ - Starostwo Powiatowe Lubań, pok. 38 (I p.).

Porady udzielane są również telefonicznie pod nr. 75 64 64 359 oraz drogą elektroniczną: konsumenci@powiatluban.pl

... i w Świeradowie

⇒ *Ciąg dalszy ze str. 16*

Czterech edukatorów przeszkoliło 56 osób w klasach I-III, 30 - w klasach piątych, i 25 - w gimnazjum. Dodatkowo uczniowie zostali obdarowani prezentami przywiezionym z nadleśnictw Karwin i Oleśnica Śląska.

Edukacja, promowanie lasu i przyrody, zdrowego trybu życia i pracy leśnika bardzo się podobały zarówno uczniom, jak i nauczycielom, ale i tak największe zaciekawienie wzbudziła hulajnoga nazywana „Żółta Strzałą”, na której leśnik Dominik przejechał ponad 3.000 km, zwiedzając nie tylko Polskę, ale i Europę.

14 września na zamku Czocha odbyło się podsumowanie projektu oraz wręczenie nagród edukatorom i szkołom. Jury przyznało 5 równorzędnych nagród w kategorii podstawówek, wśród których znalazła się nasza szkoła. Talon edukacyjny w wysokości 500 zł (na zdjęciu w rękach dyr. Wiesławy Ślasiak) ufundowany przez Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój zostanie przeznaczony na zakup pomocy dydaktycznych potrzebnych do prowadzenia zajęć przyrodniczych.

Serdecznie dziękujemy rodzicom i uczniom za „leśne smakołyki”, zaangażowanie w przygotowanie do udziału w projekcie, firmie TOM SPORT - za wypożyczenie i serwis rowerów, edukatorom - za zajęcia, a organizatorom - za ciekawe przedsięwzięcie, jakim jest Zielony Rower, który przybliży walory i potencjał polskich lasów oraz zachęca do aktywnego spędzania wolnego czasu na łonie natury.

Teresa Flerkowicz

Wędruj z nami izerskimi szlakami

„Świeradowskie Orły” zapraszają 24 września do udziału w Ogólnopolskiej Akcji pod nazwą MIĘDZYPOKOLENIOWA SZTAFETA TURYSTYCZNA. Wyjazd z parkingu przy Urzędzie Miasta o godz. 9⁰⁰ na Rozdroże Izerskie skąd wyruszamy na trasę (Rozdroże Izerskie – Rozdroże pod Kopą – Hala Izerska – Polana Izerska – Świeradów Zdrój) razem z uczestnikami XLII Rajdu Młodzieży Szkolnej „Gryfów Śląski 2016”.

Zapisy chętnych osób do 22 września pod nr. tel. 665 733 443.

Impreza skierowana jest zarówno do dorosłych, jak i do dzieci i młodzieży.

W każdy czwartek od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰ w starym Urzędzie Miasta przy ul. Piłsudskiego 15 świadczona jest bezpłatna pomoc psychologiczna - poradę udziela Anna Wojciechowska-Padewska.

NOTATNIK ŚWIERADOWSKI. Wydaje Gmina Miejska Świeradów-Zdrój. Druk - Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia Bielany, ul. Kolejowa 7, 50-075 Bielany Wrocławskie. Nakład - 1.800 egz. Redaktor naczelny - Adam Karolczuk, tel. 661 784 827, notatnik@swieradowzdroj.pl

Zapraszamy wszystkich Czytelników do współredagowania miesięcznika. Teksty (także literackie), opatrzone nazwiskiem autora (do ewentualnej wiadomości redakcji) oraz zdjęcia można składać również w Referacie Promocji Gminy, Turystyki, Kultury i Sportu Urzędu Miasta przy ul. 11 Listopada 35 (II p.), tel. 75 71 36 482.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo ich skracania.

Przyjechali Zielonym Rowerem

Do Świeradowa...

Trzydzieści osiem szkół z powiatów lwóweckiego i lubańskiego gościło 13 września leśników edukatorów w ramach VII edycji Programu Edukacyjno-Warsztatowego „Zielony Rower”. Leśnicy przyjeżdżali do placówek na rowerach, a jeden z nich dotarł do MZS na hulajnodze. Dominik (hulajnoga) i Przemek (rower) przez pięć dni pokonali ponad 350 km jadąc z Drezdenka do zamku Czocha, a szóstego dnia przyjechali do Świeradowa.

Nasza szkoła na przywitanie gości zmieniła się

w las, który był przepełniony zapachami, smakami runa leśnego i śpiewem ptaków. Dzięki zaangażowaniu uczniów, rodziców i nauczycieli mieliśmy bezmiar atrakcji: okazy przyrodnicze, występy uczniów klas III, Leśny Rowerowy Tor Przeszkód, wystawę przedmiotów wykonanych z drewna, fotografie, projekcję filmów przyrodniczych, pokaz i wykład Dominika Dembińskiego o starych instrumentach drewnianych, zastawione stoły, na których znalazł się „paśnik”, czyli ciasta, kanapki, koreczki, owoce i mnóstwo smakołyków, którymi częstowali się zarówno leśnicy, jak i cała społeczność szkolna.

dokończenie na str. 15 ➡

Jak widać, z frekwencją nie mieliśmy żadnych problemów - dawno nie pamiętamy takich tłumów na zajęciach edukacyjnych.

...i do Czerniawy

13 września w Szkole Podstawowej nr 2 po raz kolejny odwiedził nas „Zielony Rower” - program edukacyjny organizowany przez Nadleśnictwo Świeradów, skierowany do szkół powiatu lubańskiego i lwóweckiego, polegający na tym, że leśnicy z całej Polski w roli edukatorów przyjeżdżają do szkół i prowadzą zajęcia promujące wśród uczniów wiedzę o lesie, o pracy leśników i ochronie przyrody.

Szkoła gościła leśników z Nadleśnictwa Sokołów – Waldemara Szmurłę i Paulinę Zgie-

run. Do tego spotkania wszyscy się przygotowali; wcześniej w klasach odbyły się lekcje poświęcone wiedzy o lesie, a także konkurs plastyczny pt. „Nasz las”. Każda klasa wykonała pracę, a wszystkie rysunki zostały wywieszone na szkolnym korytarzu. Przygotowany został również najprawdziwszy zielony rower, a uczniowie i pracownicy szkoły ubrali się na zielono, jeśli nawet nie całkiem, to przynajmniej w części.

Goście przeprowadzili bardzo ciekawe zajęcia w klasie trzeciej i piątej, zwracając szczególną uwagę na znaczenie lasu dziś oraz

dokończenie na str. 15 ➡

Trwa obłężenie pana Waldemara, który zawsze miał na podorędziu materiały poglądowe podkreślające znaczenie lasu dziś i w przyszłości.

Wawrzyniec przyciąga

Podczas tegorocznych wakacji Klub Turystyczny Świeradowskie Orły przyjął w swoje szeregi szesnaścioro Orlików i jedną Orlicę, dokonując 28 lipca na Zielonej Polanie uroczystego pasowania. Następnie dwudziestoosobowa wielopoziomowa grupa wzięła udział w Święcie Ludzi Gór, które tradycyjnie odbywa się 10 sierpnia. Tegoroczna trasa była odmienna od wszystkich wcześniejszych 8 wejść - tym razem wędrowaliśmy w deszczu i mgłę przez Sowią Dolinę, odpoczywaliśmy w czeskim Schronisku „Jelenka”, a następnie pod opieką prezesa Karkonoskiej Grupy GOPR, Mirosława Góreckiego, powędrowaliśmy trawersem do szlaku czerwonego prowadzącego od Okraju.

Tradycyjnie w południe przed obserwatorium zgromadzili się wierni, którzy uczestniczyli w mszy odpustowej ku czci św. Wawrzyńca, sprawowanej przez czeskiego biskupa, w obecności księży i biskupa legnickiego Stefana Cichego.

Powrotna droga do Karpacza również została zmieniona, bo wybraliśmy wersję szybszej wędrowki przez Biały Jar. A za rok 10 sierpnia mamy jubileuszowy X udział Orłów w Dniu Przewodnika, z wejściem od Przełęczy Okraj. Mamy nadzieje ze frekwencja dopisze. (TF)